

РЕЗОНАНС

ГАЗЕТА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

БЕРЕЗНЯ

Шановні жінки Сумського державного університету: викладачі, співробітниці, студентки!

Вітаючи Вас зі святом 8 Березня, хочу зазначити, що жіноче свято — не лише жіноче: серця чоловіків також сповнені відповідного, урочистого, настрою, найтепліших та найніжніших почуттів.

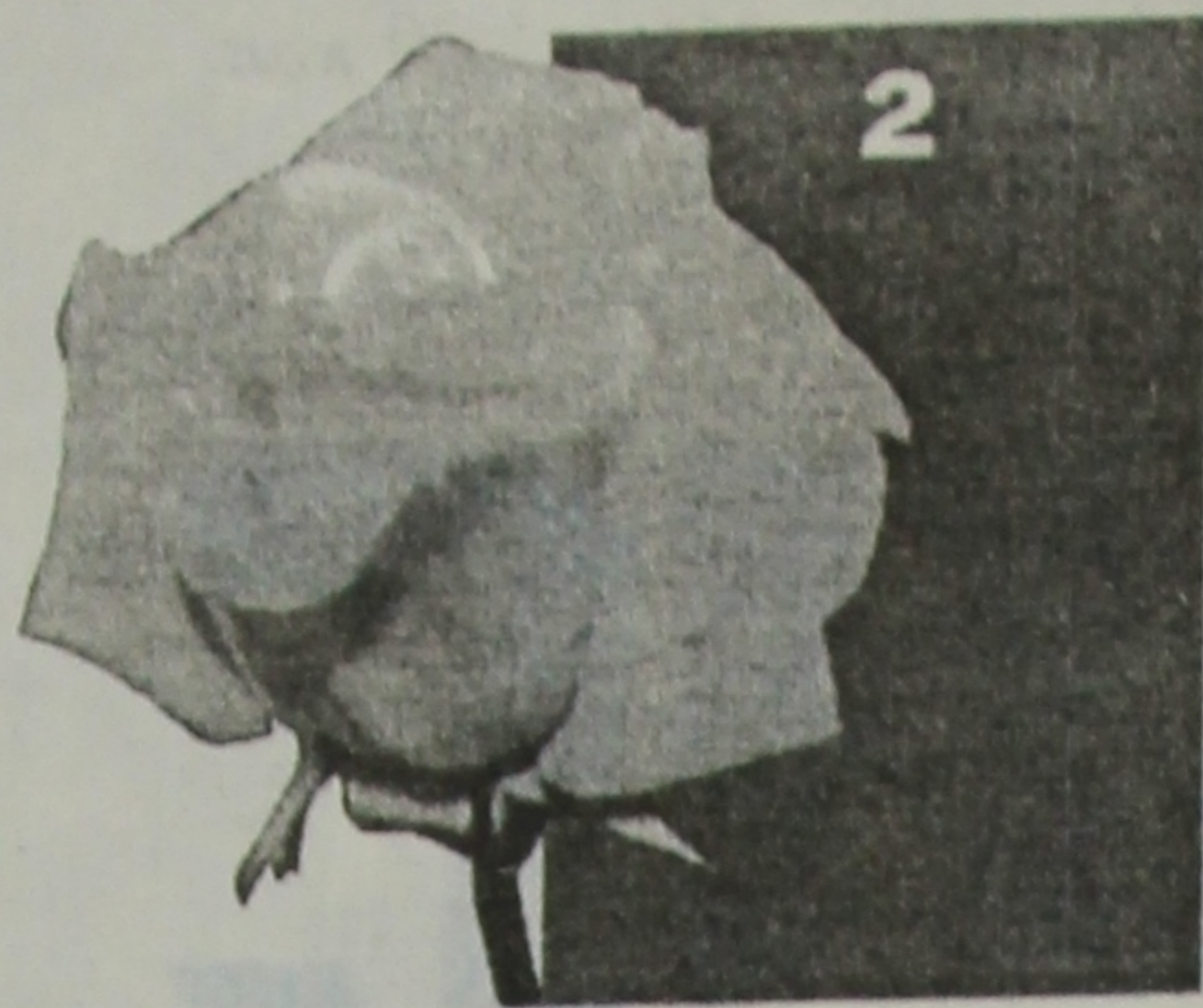
І немає таких слів, аби їх, ці почуття, вичерпно передати. І все ж таки — щастя, справжнього щастя Вам, шановні та любі жінки: матері, дружини, сестри, доньки!.. Вічної весни Вам навіть у наші "зимові" часи. Бо поки є жінка, є краса її — живі й надії на краще.

І ще раз — зі Святом Вас!
Ректор СумДУ, професор
І.О.Ковальов

В кого з чоловіків дух не захопить від такої танцюристки! Кожна жінка — красива якось осібно. Тетяна ВИСОЦЬКА (в майбутньому — економіст, дружина, мати...) не виняток. А в чому особливість її вроди — таємниця, яку напевне зуміє розгадати тільки серце по-справжньому, безтямно, закоханого чоловіка.

Аби доходи не перетворювалися на «пшик»

Федерація профспілок України, розглянувши на прохання Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці законопроект «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням термінів їх виплати», внесений народним депутатом Володимиром Яценком, визнала за необхідне підтримати його.

Як зазначається в листі за підписом першого заступника Голови ФПУ Григорія Осового, адресованому Голові згаданого Комітету Євгеніві Марчуку, це зроблено з огляду на те, що порушення термінів виплати пенсій, стипендій, заробітної плати та інших видів доходів набрали масового і довготривалого характеру. Нині це питання частково врегульовано тільки стосовно компенсації несвоєчасно виплаченої заробітної плати (ст. 34 Закону України «Про оплату праці»). Але, враховуючи той факт, що через тривалі невиклати зарплати працівники фактично стали кредиторами щодо роботодавця та держави, виникла необхідність перегляду цього механізму компенсації. Тому народним депутатом, Головою ФПУ Олександром Стояном на початку грудня минулого року подано законопроект, у якому запропоновано внести зміни до ст. 34 Закону України «Про оплату праці», що передбачають встановлення розміру зазначеної компенсації, виходячи з облікової ставки Національного банку України. Нині ж компенсація нечасно виплаченої заробітної плати за цією статтею визначається на основі індексу зростання споживчих цін обмеженого переліку товарів та послуг. У разі прийняття цього законопроекту рівень соціального захисту трудящих, які нечасно отримуватимуть заробітну плату, буде суттєво підвищено.

Такий же механізм компенсації втрати частини інших доходів населення, виходячи з рівня облікової ставки Національного банку, слід, на думку Федерації профспілок, передбачити і в законопроекті В.Яценка. Водночас Федерація профспілок не погодилася з нормою законопроекту, відповідно до якої компенсація проводиться у разі затримки зарплати на один і більше календарних місяців і запропонувала таку редакцію відповідного положення: «Компенсація громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням термінів їх виплати проводиться за кожен день затримки виплати доходів проти термінів, встановлених законодавством і колективними договорами».

Щодо іншого законопроекту В.Яценка - «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення і Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за порушення термінів виплати заробітної плати, інших доходів громадян», - то, як зазначається в листі, у зв'язку з тим, що зазначені кодекси вже містять положення про ступінь відповідальності (відповідно ст. 41 і ст. 133) за порушення вимог законодавства про працю, додавати до них нові статті з цього питання недоцільно.

Водночас для посилення відповідальності посадових осіб за порушення законодавства про працю Федерація профспілок запропонувала доповнити статтю 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення положенням такого змісту: «Затримка у виплаті заробітної плати тягне за собою накладення штрафу на власника підприємства чи уповноважений ним орган (особу) в розмірах: при затримці до двох тижнів - від 10 до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, понад два тижні - від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян». До статті 133 Кримінального кодексу України додати таке положення: «Затримка у виплаті заробітної плати за наявності коштів на рахунку підприємства карається позбавленням волі на строк від 1 до 3 років та права займати керівні посади». З урахуванням викладеного зазначені законопроекти потребують доопрацювання.

Профінформ Україна

ДЕНЬ ЗАХИСНИКІВ ВІТЧИЗНИ

На фото:
ветерани
Великої
Вітчизняної
війни та
воїни-афганці

Цього року Президент України Л.Д.Кучма підписав розпорядження про відзначення в Україні 23 лютого як Дня захисників Вітчизни. З цієї нагоди в літературній вітальні СумДУ ректорат зібрав для вшанування ветеранів Великої Вітчизняної війни, кожного з яких у нас знають і шанують, та воїнів, які пройшли Афганістан. А серед останніх — Анатолій Михайлович ПОЛОЖИЙ (старший механік гаража), Юрій Леонідович НЕДАЙЛІБ (ст. викладач кафедри фізвиховання), Борис Андрійович МИЩЕНКО (ст. викладач кафедри загальної та експериментальної фізики), Юрій Григорович ДЕХТЯРЬОВ (слюсар-сантехнік АГЧ), Сергій Володимирович БОЯРОВСЬКИЙ (провідний фахівець ФРІГу).

І ПОНАД ВІК ТРИВАЄ день...

Під такою назвою в сумському мистецькому центрі «Собор» відкрито фотовиставку щоденної всеукраїнської газети «День», у відкритті якої взяла участь головний редактор газети «День» Л.О.Івшина.

Перед цим вона провела цікаву зустріч із читачами в Сумському державному університеті, де вручила добродійні передплатні квитанції на газету «День» бібліотеці СумДУ. Тепер наші університетівці зможуть читати цю респектабельну газету українською, російською та англійською мовами. Зазначимо також, що зустріч викликала інтерес як у наших викладачів та студентів, про що свідчить та велика кількість запитань, поставлених редакторові, так і в самій Ларисі Олексіївні, яка відзначила небуденність та велику зацікавленість аудиторії.

Виступаючи на відкритті виставки наголошували на високому професіоналізмі фотокореспондентів одного з найвпливовіших українських видань, які зуміли відтворити картину сьогодення України через події, характери, погляди як відомих людей, так і простого люду.

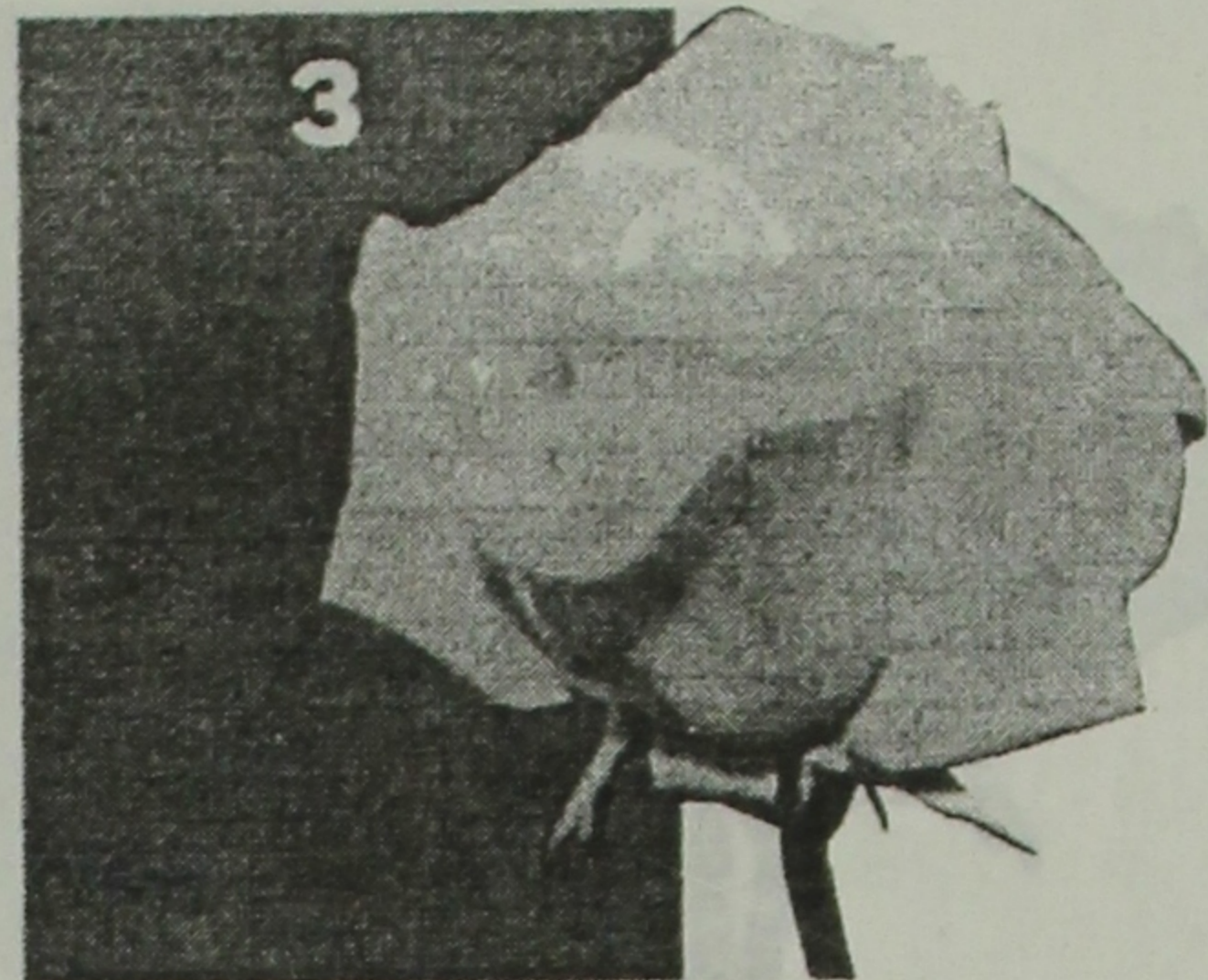
Презентація виставки фоторобіт газети «День» в Сумах стала справжнім святом для журналістів, творчої та наукової інтелігенції. Не випадково це видання здобуло титул «Газета року» у Всеукраїнському конкурсі «Прометей-престиж» 1998 року. Унікальна виставка, на якій представлено 62 крупномасштабні фотороботи, відкрита для відвідувачів у Мистецькому центрі «Собор» до 12 березня за адресою: м.Суми, вул. Соборна, 32 (вулиці Фрунзе).

А потім, за згодою з редакцією, вона експонуватиметься в нашому університеті.

На фото О.КОРОЛЬКОВА:
Л.О.Івшина виступає перед колективом СумДУ.

ВСЕ, ЩО НЕ ВІДБУВАЄТЬСЯ, КОМУСЬ ПОТРІБНО...

11 лютого в актовій залі Сумського державного університету пройшла традиційна щорічна конференція трудового колективу. В попередні роки на таких конференціях слухалася доповідь ректора про діяльність СумДУ за попередні роки, затверджувалася, трохи обговорювалася, потім слухалося питання про виконання колективного трудового договору, обговорювався і приймався новий. Фактично, все так само було й цього разу – за традицією. Однак початок конференції був не традиційним: конференції пропонувалося поговорити про протокол, який було прийнято колективом інженерного факультету. Але збоку склалося таке враження, що за поняттям “Протокол інженерного факультету” стояло щось інше, про що знала і президія конференції, і ті, хто це питання ставив, а також здогадувалася добра половина з тих, хто був у залі. Однак, чітко поставити питання не могли (а чи так задумувалося) ні головуючий на конференції, ні представники інженерного факультету. Репліка ректора І.О.Ковальова про те, що за цим протоколом стоїть питання винесення йому недовіри, пройшла якимось іншим шляхом, ніж увага учасників. Тож, нічого цікавого не відбулося – забрали 15 чи 20 хвилин загального часу і почали працювати далі за традиційним сценарієм. Що ж, видно і такі моменти комусь потрібні... Оскільки нічого неординарного не відбулося, то подаємо найцікавіше з засідання конференції, а саме виклад доповіді ректора про підсумки роботи за 1998 календарний рік.

ШАНОВНІ ДЕЛЕГАТИ КОНФЕРЕНЦІЇ!

Пропоную на ваш розгляд таке коло питань:

- Критично оцінити роботу в університеті за минулий рік;
- Фінансове забезпечення роботи;
- Завдання на 1999-й рік;
- Яким ректорату бачиться фінансове забезпечення університету в 1999 році.

Загальний головний підсумок, який можна зробити з огляду минулого року, полягає в тому, що, незважаючи на всі просто-таки екстремальні умови, наш вуз продовжував працювати, ми виконували все те, що нам слід робити, не допустили яких-небудь провалів і зривів в організації нашої роботи і навіть по цілому ряду питань змогли піти вперед.

У зв'язку з цим, не можу утриматися від того, щоб на самому початку свого виступу не подякувати щиро всім нашим викладачам і співробітникам, керівникам усіх рангів, усім, у кого не опустилися руки і хто продовжував виконувати свій обов'язок перед молоддю.

Тепер коротко зупинюся на головних результатах нашої роботи.

1. Кадри

На сьогодні в університеті працює 1365 осіб, в тому числі: штатні викладачі – 423, УВП – 253, АГЧ – 369, НДС – 125, АУП – 195. Протягом 1998 року було скорочено 83 ставки (8 - професорсько-викладацького складу), при цьому скорочено лише 10 осіб. Всього ж за 1996,97 і 98 роки було скорочено 524,7 ставки (32 фізичні особи), що

дало місячну економію фонду заробітної плати у 48 тис. гривень.

Хочу також відзначити, що на сьогодні частка викладачів з ученими ступенями і званнями складає 67,3%. Значно зменшилась плінність викладацького складу. 11 чоловік у минулому році захистили кандидатські дисертації. Захистів докторських, на жаль, не було.

2. Навчальна робота

– Відкрита підготовка з двох нових спеціальностей: інформаційні технології проектування та економіка підприємств у коледжі;

– Отримана ліцензія на відкриття ще однієї нової спеціальності “Прикладне матеріалознавство” і ведеться робота по відкриттю “Енергоменеджменту”;

– Відкриті навчально-консультаційні пункти заочного факультету в Конотопі, Щостці, Глухові й Охтирці, що дозволило суттєво збільшити прийом на заочний факультет;

– Проведена акредитація 15 наших спеціальностей. Причому, 10 спеціальностей акредитовані по 4 рівню, 3 – по 3-му;

– Вперше проведені випуски по спеціальностях “Лікувальна справа”, “Фінанси”, “Прикладна екологія”;

– За домовленістю з Міністерством охорони здоров'я створено новий навчальний комплекс “СумДУ – Київська академія післядипломної освіти лікарів” і проведена підготовча робота по створенню також комплексу з Харківським інститутом;

– На базі СумДУ проведена республіканська олімпіада по “Економіці природокористування” і

вперше “Шкірно-венеричних захворювань”. Студенти взяли участь в 36 олімпіадах: 6 чоловік вибороли перші місця, 9 – другі, 8 – треті;

– Продовжувалась і продовжується робота по вдосконаленню прийому студентів на перший курс;

– І далі університет намагається тримати належний рівень міжнародної співпраці. Зокрема, спільно з Брюссельським університетом видано два підручники, на навчання в США та В'єтнам направлено три студенти, укладено договори про співробітництво з навчальними закладами Вроцлава, Праги, Белграда;

– Значно покращена комп'ютеризація навчального процесу: налагоджена робота “Інтернету”, створено мережу скриньок електронної пошти тощо;

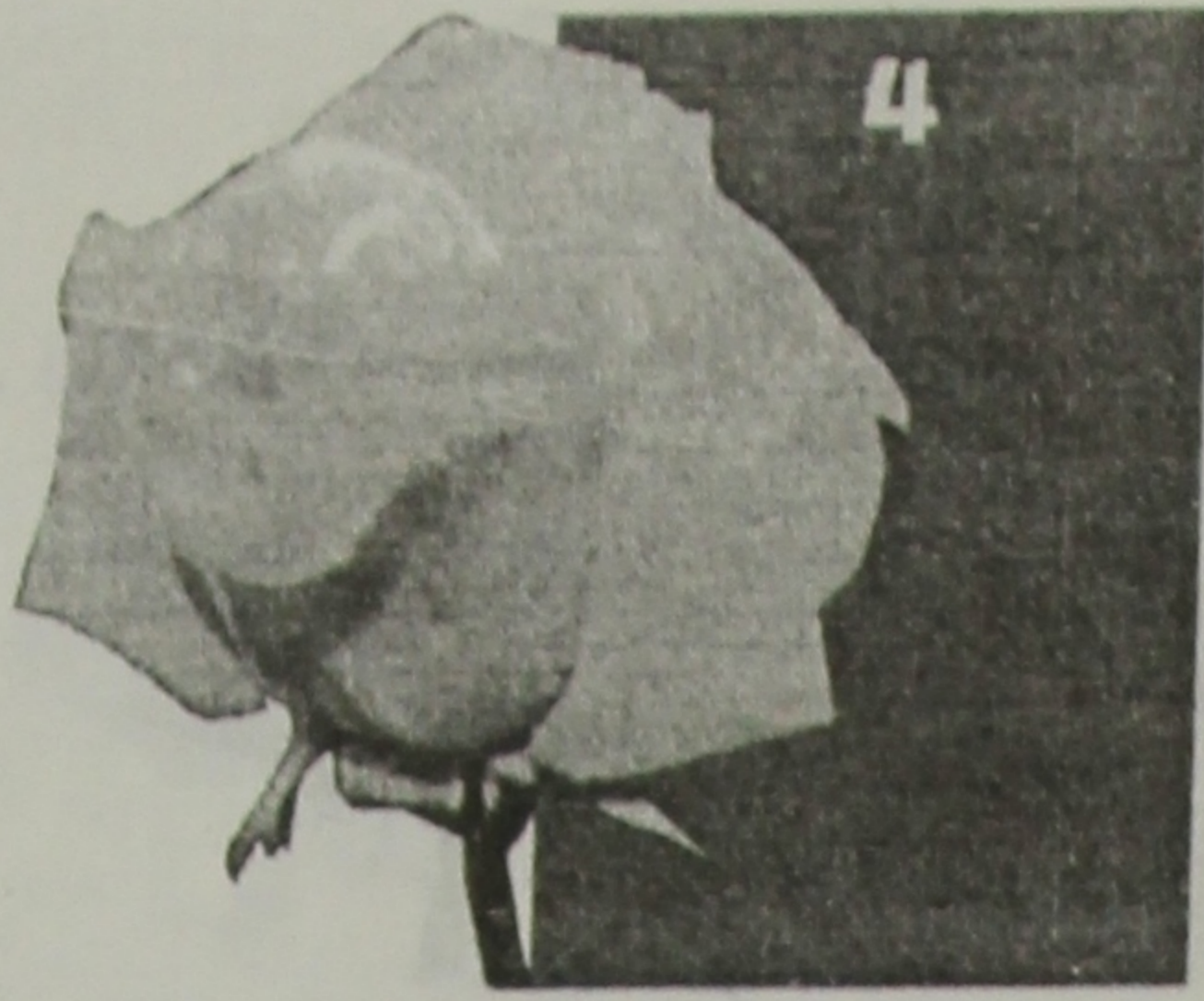
– Продовжували ми наполегливо працювати по вдосконаленню змісту освіти, методичній забезпеченості навчального процесу у відповідності з вимогами.

Надіюсь, цей далеко не повний перелік дозволяє зробити і висновок про те, що навчально-методичній роботі в університеті приділяється дуже велика увага і тому зроблено чимало.

3. Виховна робота

І Міністерство, і облдержадміністрація, та й саме життя націлювали нас на посилення цієї роботи та пошуки нових не стандартних методів. Однак говорити, що ми успішно справилися з цими завданнями, поки що рано. В основному ми продовжували “витискати” користь зі старих методів; загальноуніверситетські заходи (їх було проведено 60), роботи гуртків художньої самодіяльності (10) та спортивних секцій (22), а також робота кураторів, деканів, вихователів у гуртожитках, бібліотеки та її літературної вітальні тощо. І все ж рівень культури та вихованості багатьох наших студентів, їх поведінка в побуті та громадських місцях, правопорушення, що мають ще місце, – все це не дає права на самозаспокоювання. Багато зауважень та нарікань довелося вислухати нам на засіданні

(Закінчення на стор. 4)

(Закінчення. Початок на стор. 3)

комісії облдержадміністрації з приводу профілактики правопорушень.

4. Науково-дослідна робота

Якщо коротко, то можна відзначити, що в 1998 році вона, не дивлячись ні на що, не вмерла, і це завдяки тільки нашому незгасному науковому потенціалу, ентузіазму наукових керівників. Хоча, на жаль, помітний деякий спад. Загальний обсяг НДС у 1997 році був 706 тисяч, у 1998 – 583 тисячі. Однак коштів надійшло тільки 209,3 тисячі.

Зазначу, що роботи по 40 темах виконують 141 штатний співробітник і 82 сумісники. За рік було опубліковано 1036 робіт. На традиційній квітневій конференції виголошено 602 доповіді. Один аспірант, три студенти і два наших учених отримали гранти фонду "Відродження".

Наступне питання – наша господарська робота в 1998 році.

Всі ви й без моєї доповіді прекрасно розумієте, що, з одного боку, в процесі довготривалої, ось уже протягом 5 років, відсутності фінансування на ці потреби, наша матеріальна база поступово розвалюється, а з іншого боку – на її експлуатацію та підтримання потрібні гроші, і гроші ці – тільки з власних резервів, які потрібно в першу чергу спрямовувати на виплату заробітної плати, тобто перекриття державної заборгованості. Тому на господарські потреби йде мінімум-мінімум.

В цілому на ремонтні роботи в 1998 році витрачено 156 тисяч власних коштів. І що ж за них удалось зробити? 1. Проведено повний ремонт двоповерхового корпусу ЦРЛ для медичного факультету. 2. Переобладнання половини гуртожитку №3 для переведення туди підготовчого відділення, ФРіГу, деяких кафедр для розширення навчальних площ. 3. Ремонт фасаду, покрівлі та внутрішніх приміщень у корпусі "М". 4. Поновлення радіомережі, обладнання охоронної сигналізації, установка лічильників тепла та води в корпусах медичного факультету. 5. Ремонт спортивного залу та деяких приміщень у корпусі "ЕТ" тощо.

На жаль, багато що зробити не

ВСЕ, ЩО НЕ ВІДБУВАЄТЬСЯ, КОМУСЬ ПОТРІБНО...

вдалося. Це, зокрема, ремонт спорткомплексу кафедри фізвиховання, заміна опалювальної системи в корпусі "ЕТ" та інше. Всі ці роботи є важливими, вони враховані й будуть вестися в 1999 році. Головне ж завдання поточного року – фінансування цих робіт. Для цього слід шукати нові, нетрадиційні способи. Деякі на черку ми маємо. Зараз, наприклад, ведемо перемови з ВАТ "Суміхімпром" про перетворення нашого спорткомплексу в основну базу для збірної по баскетболу, щоб під це виконати повний ремонт. Є можливості підштовхнути ремонтні роботи за рахунок взаємозаліку заборгованості перед бюджетом деяких будівельних організацій, є резерви по спонсорству та ін.

Говорячи про особливості минулого року, я повинен звернути увагу й на те, що рік був як ніколи багатим різноманітними комісіями, перевітками та звітами. Пройшло їх у нас, не враховуючи акредитаційних та інших з навчальної роботи, – 9. Чому раптом такий сплеск перевірок і звітів (чи то так збіглося з планами робіт, чи то комусь захотілось побільше потероризувати нас і скомпроментувати університет в очах громадськості), я гадати не буду й утримаюсь від коментарів. Скажу тільки, що всі ці перевірки ми пристойно витримали, жодній із комісій не вдалося в нас знайти якихось серйозних порушень чи зловживань, хоча й відчувалось, що деякі наші недопрацювання трактувалися досить тенденційно. І не буває поганого без хорошого результату, – ми в цих перевітках лише загартувалися.

Тепер дозвольте висвітлити останнє питання, яке хвилює всіх – фінансове забезпечення нашої роботи в минулому році та перспективи на 1999 рік.

Спершу про бюджетне фінансування. Місячний фонд заробітної плати у нас становить 245 тисяч гривень. Протягом року Міністерство нам врізало кошторис, хоча й по ньому за рік ми повинні були отримати 3 млн. 121 тис. 544 гривні. Реально ж надійшло 2 млн. 707 тис. 500 грн. Тобто навіть при врізаному бюджеті нас недофінансували на 415 тис. Загальна ж заборгованість по заробітній платі за 1998 рік складає 1 млн. 63 тис.

Тепер про власні кошти. Від усіх видів господарської діяльності нами було отримано фінансами та облад-

нанням 3 млн. 150 тисяч гривень. Якщо з цього вирахувати кошти на забезпечення діяльності наших госпрозрахункових підрозділів, то в загальноуніверситетський фонд надійшло 1 млн. 788,9 тис. гривень коштами та 780 тисяч – бартером (техніка, послуги, взаємозалік, податки по бартеру). Із цієї суми: - виплачено зарплатою за 1998 рік – 581,8 тис.; - господарська діяльність (ремонт, література, меблі, автотранспорт тощо) – 511,2 тис.; - виплата звільненим і скороченим, випускникам аспірантури та ін. – 181 тис.; - погашення заборгованості по зарплаті за 4 місяці 1996 року – 514,9 тис. Всього на виплати у вигляді заробітної плати пішло 1 млн. 341,6 тис. гривень та приблизно 50 тисяч – взаємозаліком по квартплаті.

Які ж наші подальші перспективи?

Ви знаєте, що почали надходити кошти за реалізовану продукцію по взаємозаліку, і ми повністю розрахувалися за 1996 рік, найближчими днями розрахуємося повністю за 1997 рік і навіть частково за 1998.

Яких заходів ми вживаємо зараз, щоб врешті-решт розрахуватися з боргами і вийти на спокійне фінансування?

1. Отримати решту коштів від реалізації товарів і знову спробувати пробити товари взаємозаліком під реалізацію.

2. Захистити в Міністерстві наш місячний ліміт хоча б на рівні 200-220 тисяч, а не 151 як зараз.

3. Змушені й вдаватися до скорочення наших витрат – зараз виробляємо пропозиції по розумному скороченню кількості ставок.

4. Для постійного оперативного контролю за станом фінансів, для вироблення всіх принципових рішень створена бюджетно-фінансова комісія.

5. Після того, як ми вирішимо в Києві питання про наше бюджетне фінансування, складемо й затвердимо бюджет університету та заходи по зменшенню витрат, буде розроблене нове положення госпрозрахункової діяльності в університеті. Мета – збільшити мінімум на 30% наші доходи шляхом створення зацікавленості в їх отриманні.

Впевнений, що ці та деякі інші заходи дозволять нам у 1999 році суттєво покращити наші фінансові справи.

ХТО ВИГАДАВ SLANG?

Наші батьки вимагають наукового потрактування того, що їм іноді доводиться від нас чути. Тоді, наприклад, коли ми просто спілкуємося з кимось по телефону. Нікуди правди діти, коли вони чують "Це", очі в них стають квадратними, а вирази обличчя мимохіть наповнюються абсолютним нерозумінням і таким же абсолютним протестом.

Чи задумувались ми коли-небудь з вами, товариші студенти, як багато важить в нашому повсякденні СЛЕНГ? І що б більшість із нас без нього робила, враховуючи те, що для деяких це є єдиним засобом комунікації. Якби сленг був офіційно визнаним елементом літературної мови, я вважаю, що газети, журнали, світова література і політика (!) не винесли б цього! І

вді, сленг – це андеграундне явище, яке ні в якому разі не використовується під розмови двох таких розумних людей, як, скажімо, студент і професор. Виявляється, живаючи той чи інший жаргонний вислів, кожен із нас розуміє його по-своєму. Тому, кожне сленгове слово має надзвичайно широкий спектр значень. Досить трохи спостерігала за найбільш "навороченими" студентами нашого університету і зрозумілася, що лише деяка частина з них вживає сленг автоматично, навіть не знаючи цього. Інші ж усім своїм виглядом намагаються за його допомогою показати свою перевагу над оточуючими, таким чином висловлюючи свої почуття, і навіть враження після весело проведеного weekenda або ж продемонструвати свою емоційність, не в змозі в такий момент знайти в багатющій літературній мові потрібних слів.

Однак, пояснити те, що було сказано сленгом, нормативною російською чи українською, чи навіть японською мовами людина нездатна. Я все-таки спробувала з'ясувати, що ж у сутності своїй означає слово "заточка", яке часто повторює молодь. Попробуйте, наскільки різноманітними були відповіді: "Заточка – это лицо "на умняке..." (звідси і походить "сленгове коло". - Авт.); "... это состояние торможения", – або ще краще – "заточка, смешанная со "Sprite" (відчуваються особливості менталітету! - Авт.). Також було висловлене припущення, що "заточка" – "это когда профессор точит зуб на студента". І лише одна-єдина людина дала більш-менш схоже на правдиве пояснення значення слова: "Заточка – это выражение лица человека, который думает о чем-то важном (телеграфный стовп, например! -Авт.), но в то же время не понимает ничего самого."

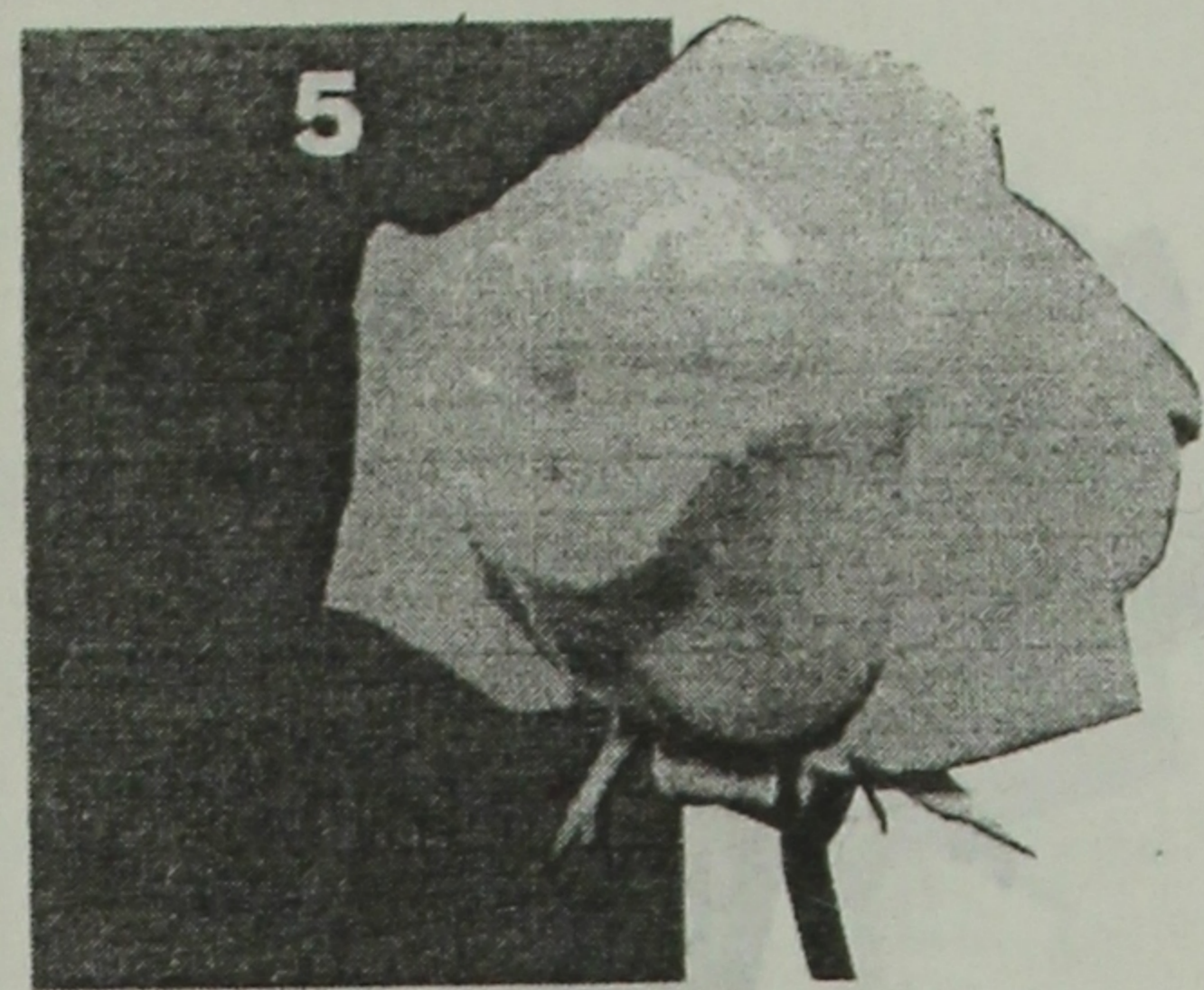
Пішли далі. Гадаю, кожен з вас частенько послуговується висловом "в натуре" (звичайне правило, наголос ставиться на перший або другий склад). І все ж мені було дуже цікаво довідатись від своїх ровесників, що ж вони під цим розуміють. Знаєте, вдалося знайти декілька прецікавих версій. Ось, скажімо: "В натуре – это свободное падение", "это костюмы Адама и Евы" (тобто цілком звичайний стан людини). А ось ще така солідний молодий чоловік висловився з цього приводу так: "Ребята, в натуре – это вводное слово, употребляемое для большего убеждения собеседника в правдивости своего сообщения", – що викликало у присутніх істеричний приступ сміху. Переконана, користуватися тут зайві.

А ось іще одне цікаве слівце, яке вживають сучасні молоді люди, аби показати свою емоційність. Це дуже поширене – "поправочка". Для когось воно означає "заседание Верховной Рады". Скоріш за все, по асоціації з поправками, що вносяться в закони. Інші ж стверджують, що "поправочка – это значит, поправит галерею". А невідомий студент "Х", використовуючи зворот "сленговой атаки" (мовний удар), що дорівнює вибухові атомної бомби), висловився з приводу "поправочки": "Это то, что в натуре круто, полный нищак".

Але це ще далеко не все. Існують сотні слів і висловів, які немає в жодному тлумачно-словнику і які не мають жодних розпізнавальних знаків. Наприклад, "отрывать", "вырывать", "прикалываться", "лажонуться"... Просто безмежний океан словесних варіацій! І це при тому, що говоримо ми лише про молодіжний сленг (а існують же ще професійні, карні і т.т., і т.п.), який є найбільш цікавим для нас за своїми мовними особливостями. І все ж таки молодь обирає сленг, бо віддає перевагу йому перед кучею інших мовних форм і занадто правильними фразами зі всесвітньовідомих літературних творів. Здається, сьогодні просто неможливо почути лайливі слова, подібно до того, як це робив Едмон Ростан: "Иль хочется тебе, пустейший из шутов, изведать трость мою? Или что же, я готов!".

Взагалі, сленг – це прекрасно, якщо він вживається в певних "колах", не виходячи за їхні межі. Уявіть тільки, як би ви виглядали, якби в кабінеті декана у вас випадково прозвучала фраза типу: "Ну и гонево! Я ж в натуре пахал весь семестр, а тут на тебе, полный облом!.."

Яна ГРАБЛІНА,
позаштатний шпигун "Резонансу".

Новини кінця тисячоліття

* * *

Фантастичне відкриття зробили американські вчені. Аналіз уламка метеориту, який упав на Землю 13 тис. років тому, приніс їм унікальні результати. Новітні дослідницькі технології дали змогу виявити в ньому сліди мікробіологічного життя.

* * *

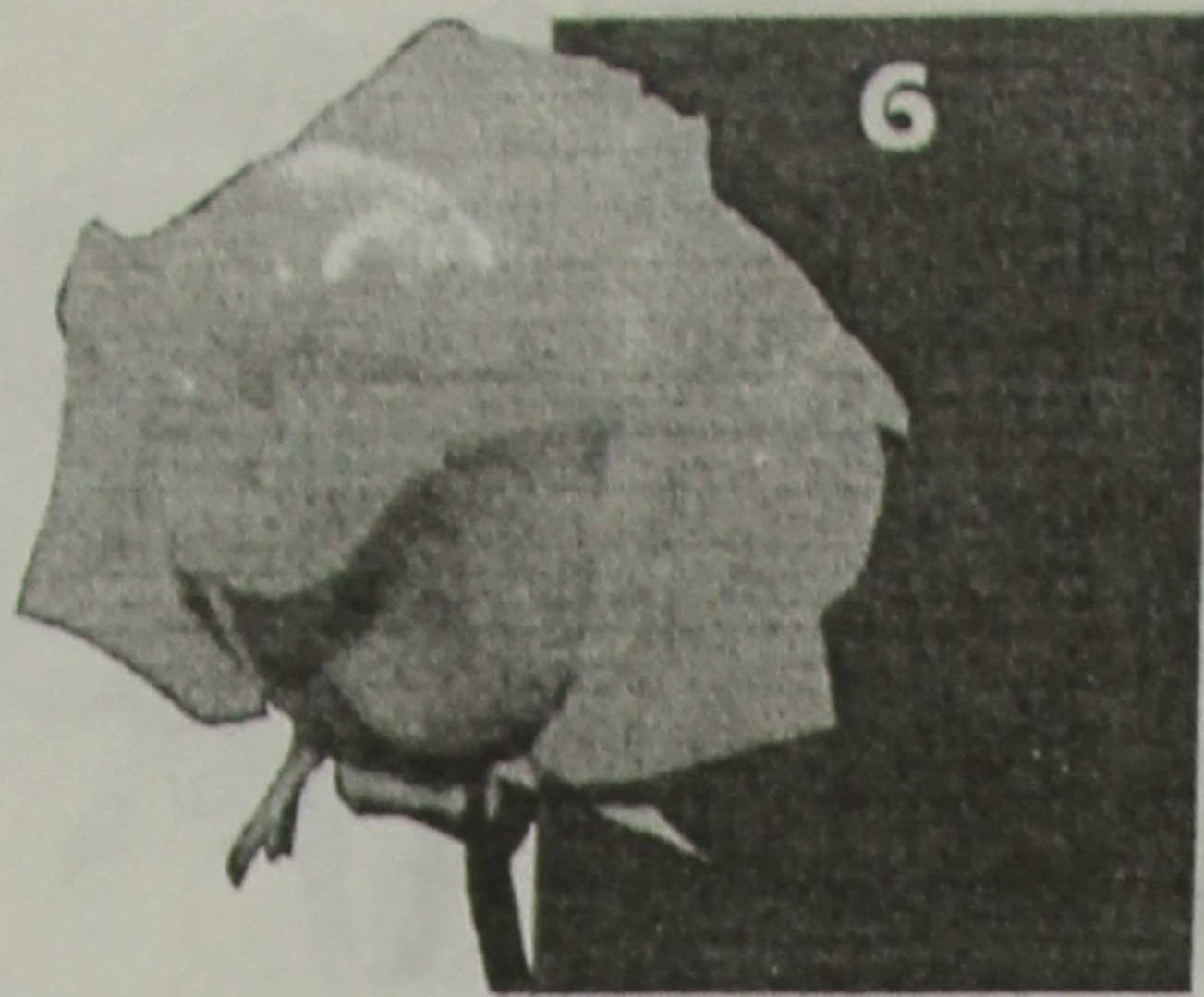
12 лютого православна церква, як відомо, відзначає Собор трьох святих – Василя Великого, Григорія Богослова та Іоанна Златоуста. Ці вчителі церкви IV століття залишили яскравий слід в історії християнства, в православній богослов'ї та богослужінні. У кожного з великих святих були свої шанувальники. Щоб покласти кінець суперечкам про те, хто зі святих перший, Церква встановила свято на честь трьох святих в один день.

* * *

Понад сто мумій, знайдених у Китаї, нарешті стали доступними для західних учених. За висновком італійського генетика П.Фракалачі та американського лінгвіста В.Мейера, то — тіла вихідців із України. Про це свідчать численні знахідки, що завдяки високій температурі добре збереглися в піщаних могилах. Ідеться, зокрема, про вози, які на Подніпров'ї були поширеними ще за 3 тис. літ до Христа — набагато раніше, ніж у Китаї.

Самі мерці мають європеїдні черепи, світле волосся, гострі носи. Більшість одягнена у вовняні вироби, шкіряні чоботи, а на декому були кожухи. Радіовуглецевий аналіз цих решток, виконаний китайськими дослідниками, дав змогу датувати поховання 1200 роком до Різдва Христового.

Дивовижні результати кількарічних досліджень оприлюднені як науковими часописами, так і масовою пресою Заходу, зокрема найтиражнішим у світі журналом "Рідерз Дайджест". Останній славиться системою надретельної перевірки фактів — за трьома (як мінімум) джерелами, що не залежать одне від одного.

ПЕРШІ ВИПРОБУВАННЯ

Ось і закінчилась перша в нашому студентському житті екзаменаційна сесія. Була вона насиченою і складною. Нелегко витримати 11 заліків, з яких 5 диференційованих, і екзамен з медичної біофізики, але все вже позаду.

Наша студентська група ЛС-804 здебільшого складається з випускників Сумської гімназії №1 – медико-біологічного класу. Більшість із них медалісти й відмінники. Це колишні гімназисти Анатолій Авоянц, Андрій Брагін, Роман Гуменюк та інші, котрі постійно брали участь в олімпіадах різних рівнів з біології та хімії, займали в них призові місця. Тому й успіхи в навчанні на медичному факультеті університету наглядні. Першу сесію на "добре" та "відмінно" склали 90 відсотків студентів групи.

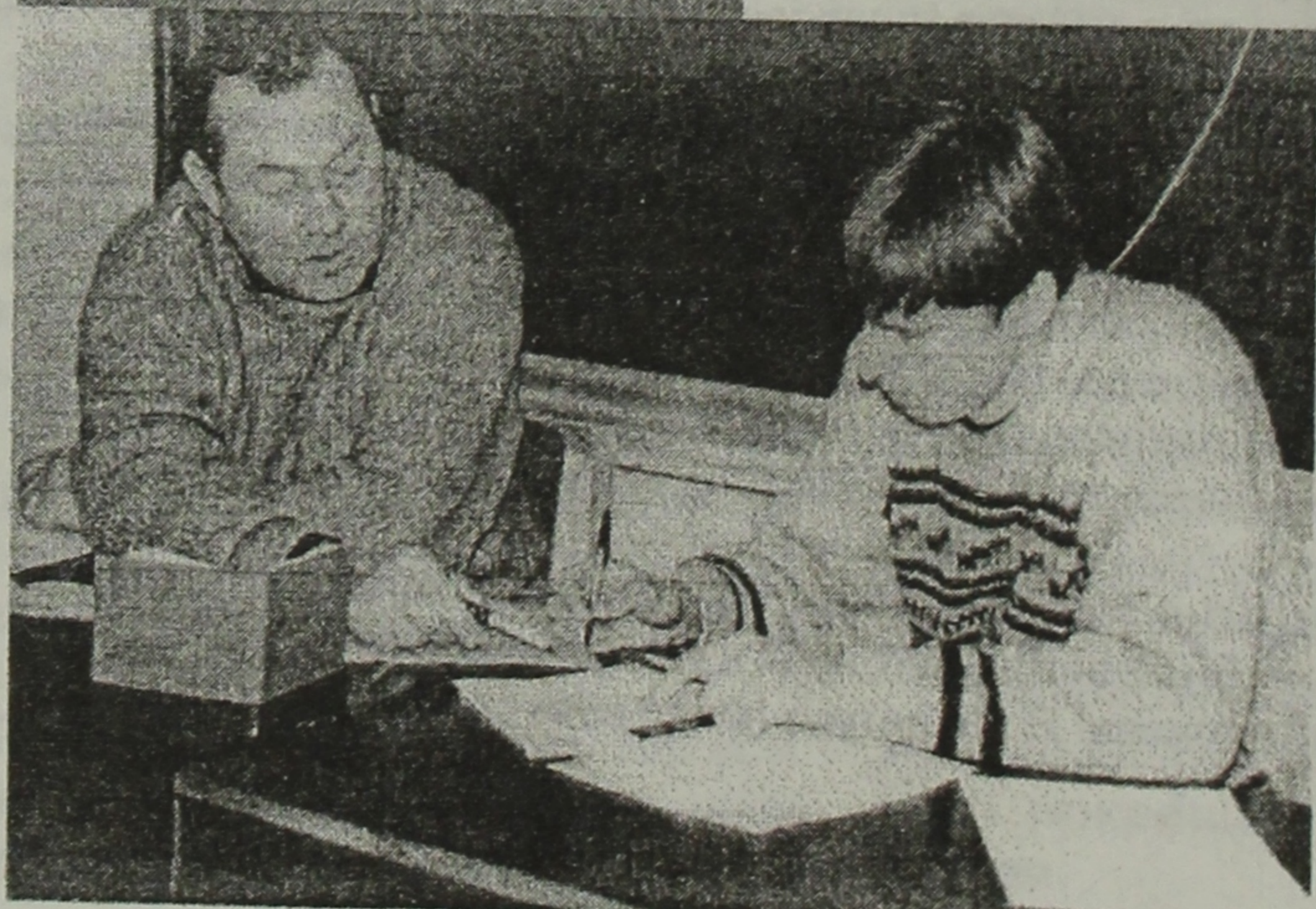
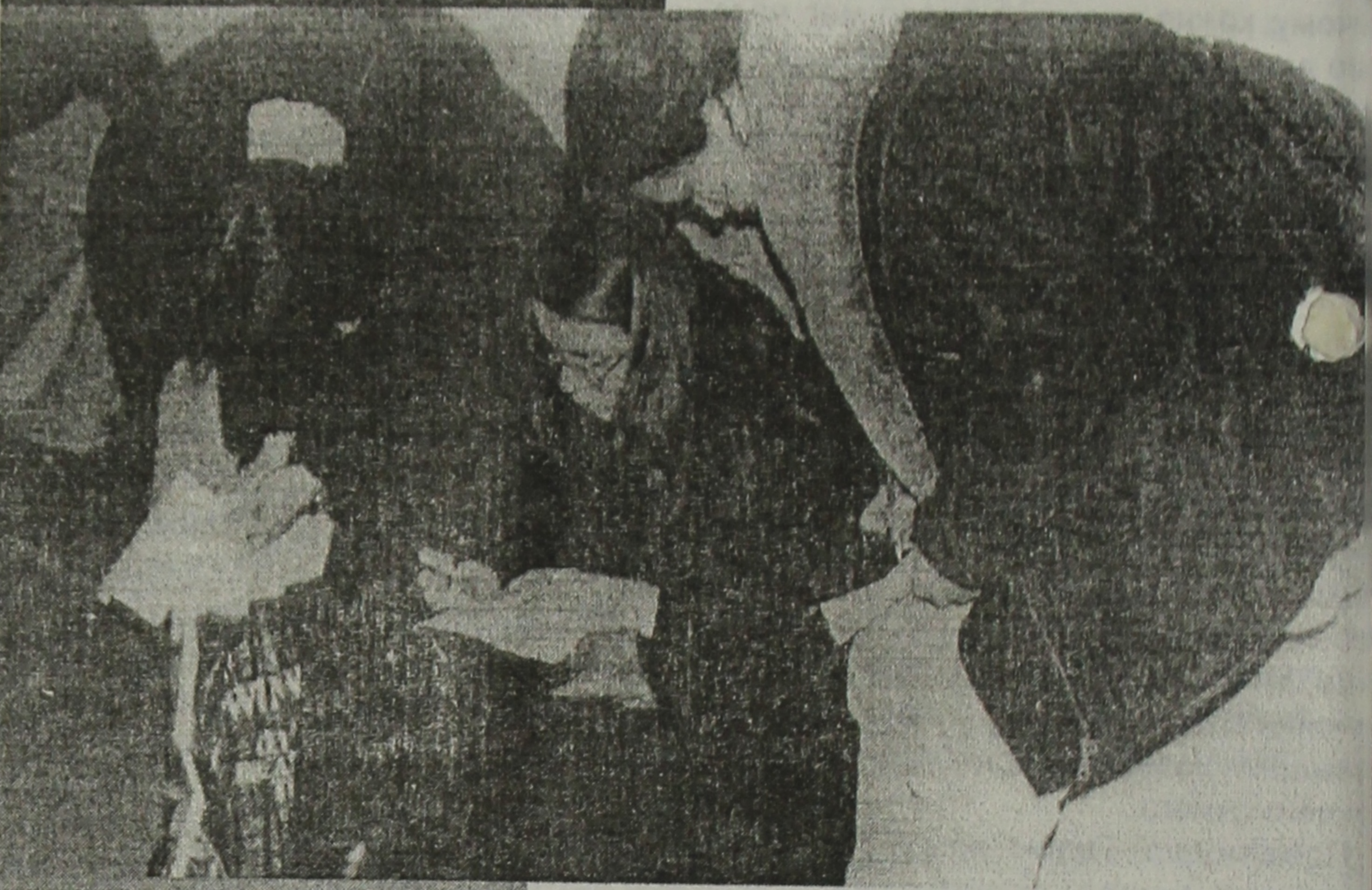
Нещодавно розпочався новий семестр. Як виявилось, наша група за результатами першого семестру є однією з кращих на факультеті. І не випадково звернула на неї увагу кафедра нормальної анатомії та її завідувач В.З. Сікора, відомий професор у медицині й педагогіці, який запропонував взяти участь у запровадженні прогресивних технологій навчання на факультеті. Віталій Зіновійович свого часу мав можливість ознайомитись із системою підготовки медичних кадрів у навчальних закладах США, тому й вирішив запровадити у нас деякі елементи нової системи навчання. Її характерні риси: необов'язкове відвідування лекцій, практичних занять, а наголос робиться на більш самостійному вивченні тем курсу нормальної анатомії – з вільним доступом до користування навчальними препаратами, комп'ютерами, наочними посібниками та консультаціями як у самого професора, так і викладачів кафедри.

Бути експериментальною групою, мабуть, нелегко, але цікаво. Сподіваємось на успіх. А що конкретно з цього вийде – покажуть час і результати модульних контролів. До речі, в ці дні вони вже розпочалися.

М.КАЛЬЧЕНКО,
староста групи ЛС-804.

ФОТОЗАМАЛЬОВКА ПРО ЗИМОВУ СЕСІЮ

ОЛЕКСАНДРА
КОРОЛЬКОВА

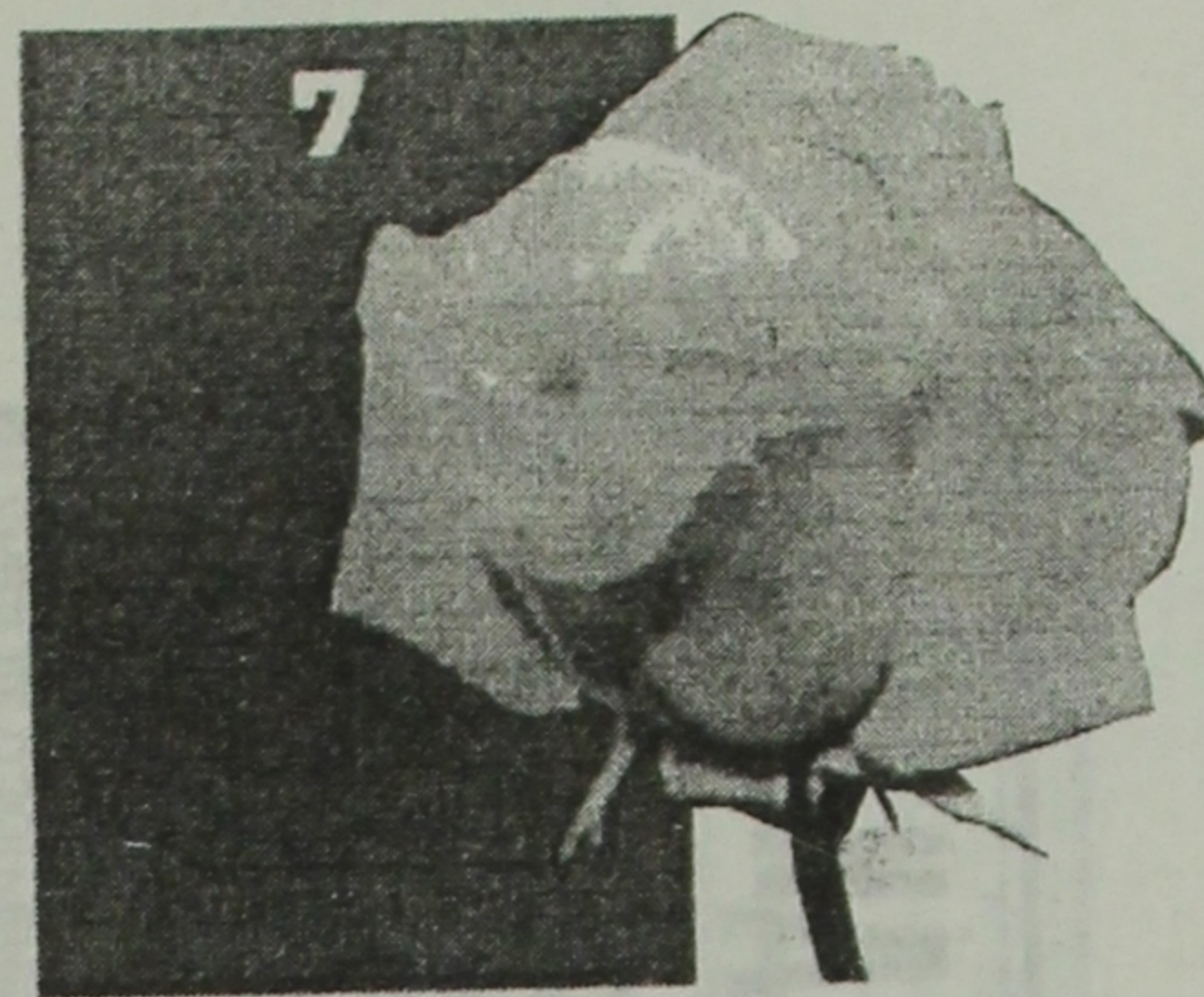

НЕ ПОЛИШАЙ СВОГО КОХАННЯ

В нашому календарі знедавна з'явилася нова дата – 14 лютого. День закоханих. Йшов до нас з Європи, де за традицією в день Св.Валентина найінтимніші чуття двох немов би легалізувались. Це стало популярним і у нас. Головний атрибут його – “валентинки”, кольорові листочки, якими обмінюються закохані. Кажуть, що любов шукають серцем – органом, найбільш чутливим до того, в чому істина. В цьому році в СумДУ свято закоханих стало не лише традиційною дискотекою. В культурній вітальні відбувся музично-театральний вечір, організований студклубом та університетською бібліотекою. Автори програми і ведучий шукали ті слова і теми, які могли б передати невичерпну смисловість кохання. Завдання не з легких, бо “Пісня пісень” написана вже тисячоліття тому. Чи можна сказати краще? Але кохання кожної нової епохи свої риси, свої етикет, тому що кожна нова любов – нова істина. Однакових закоханих не буває. Кожен відкриває в коханому щось

шучи їх по черзі на “сердечний стук”. Яким було перше побачення? Відповіді були несподіваними: що вважати першим побаченням – знайомство чи перший танець, поцілунок чи, може, першу зустріч поглядів?

“Як довго Ви “упадали” за майбутньою дружиною?” “Я і зараз це роблю”, – зізнався один з учасників. “А як зберегти свіжість почуттів?” “Головне – це постійна увага один до одного, а також довіра,” – так відповіла завідувача аспірантурою СумДУ Ольга Григорівна Залога. Ось уже сорок щасливих років вона прожила зі своїм чоловіком, професором кафедри МРС Вільямом Олександровичем. На святі закоханих ця пара була, мабуть, найпривабливішою і найдотепнішою. Ольга Григорівна згадувала про найдорожчий дарунок чоловіка – букетик суниць. Як підтверджен-

найкраще, що в людині є, і лише закоханий бачить її чітко і рельєфно, наче це уже не можливість, а справжня реальність. І в цьому – диво любові.

Кажуть, що любов зла, сліпа, сповнена протиріч. Вона як хвороба, як лихоманка, від якої не існує ліків. Але саме вона знімає питання про сенс життя. Закоханому завжди зрозуміло: чому, для чого, навіщо?.. Дивне сяйво палаючого серця висвітлює його єдиний і вірний шлях. Все стає можливим і зрозумілим, набуває нового прекрасного виразу, кудись відступає страх. Такий стан притаманний лише птахам, які, на думку вчених, ніколи не хворіють – на відміну від інших теплокровних – з підвищенням температури: їм просто нікуди підніматись. Їх життя триває на межі інтенсивності – 42 градуси, завжди в гарячці та лихоманці – така ціна польоту. Така ж і ціна кохання.

Цар Соломон у скрутні хвилини життя дивився на обручку з написом “Все проходить”. Проходить і любов. Чи, може, ми

особливе, оригінальне, що необхідно самій людині. В коханні – зі стану “для себе” людина переходить в стан “для тебе”. Про це й читались вірші, лунали пісні. Романтично й світло прозвучали романси у виконанні соліста обласного театру І.Левенця (акомпаніатор Л.Демченко) і трепетні мелодії скрипок учнів музичної школи № 2 (кер. А.В.Бутенко, конц. В.А.Брянник).

Гостинна господиня Алла Неволіна запросила людей різного віку і різних професій. У кожного з учасників і гостей святого вечора на грудях червоніло сердечко, що ніби порівнювало всіх присутніх перед її Величчю Любов'ю. Кажуть, що від неї не можна вберегтися, для неї не існує ні рецептів, ні порад досвідчених, та все одно дещо ніяково студентська молодь допитувалась у гостей старшого віку “Про це...”, запро-

ня любові подружжя, яке зуміло через багато років пронести чистоту і тепло першого почуття, прозвучали слова їх дітей: “Ви – наше найбільше багатство!”.

Проректор з виховної роботи університету О.С.Телетов здивував усіх, коли прочитав свої вірші, написані 30 років тому – в часи повної юнацької закоханості. Поет В.Чубур переконаний, що найдостойнішим дарунком кохання може бути тільки саме кохання. Людині потрібна людина, і є лише один об'єктивний шлях пізнання – шлях Любові. Істина кохання, наче найточніша наука, відкриває нову реальність, зв'язок між нашою сутністю і зірками або ритмом бурхливого моря.

Закоханий бачить єдину найвищу правду про людину. Правда ця – найцінніша і

її полишаємо, наздоганяючи якісь примарні цінності, в ім'я “найвищих” ідей, або впадаючи в сплячку повсякденності? Але як би не склалося наше життя, і до нас потім будуть звернені слова з древньої мудрої книги: “Ти багато переніс і маєш терпіння, і заради імені Мого трудився і не знесилився. Але маю проти тебе те, що ти полишив першу любов твою”.

Наталка ЯРОШ,
регіональний представник
журналу “Арт-лайн”.

На фото О.КОРОЛЬКОВА:
фрагменти святкування
Дня Святого Валентина
в Сумському
держуніверситеті

Аж ніяк не випадково у всесвітньовідомій казці Андерсена першою побачила, що "король голий" – дитина. Ще древні мудреці помітили, що саме дитячими вустами глаголить істина, яка рідко в світі нашому буває привабливою, як і правда, що частіш за все – гірка, на відміну від завжди підсолоненої та причесаної помодному брехні. Тож цілком природно, що саме теперішні покоління дітей та юнацтва першими помітили підступність та нещирість як запанувавших у суспільстві "перебудовчих" ідей, так і їх безпосередніх носіїв та втілювачів. Сьогодні вже з усіх усюд і щодня засоби масової інформації підтверджують "дитячі прозріння": що боротися з корупцією закликають найбільш корумповані, а до моральності та чесності – найбільш розбещені... І це не тільки в рідній країні, а й у так званих "квітучих західних", на які наші "перебудовники" і "розбудовники" ледь не молились, і в яких напозичались не лише взірців та безкоштовних порад, а й кругленьких мільярдів, слідів яких тепер би і Шерлок Холмс разом з Меґре не знайшов, хоча "квадратні" проценти з них сплачувати доведеться ще не одне десятиріччя.

Зрозуміло, що після вигуку: "А король то голий!" – в дитячому серці породжуються почуття, які дуже й дуже далекі від поваги і до короля, і до тих дорослих – тобто їхніх же батьків і дідів, які повірили, засліпившись, у черговий привид "доброго дяді", або "вдягненого короля". Хоча ще "отец русской демократии" Кіса Вороб'янінов мав змогу побачити, що насправді криється за гучною фразою незабутнього Остапа Бендера: "Заграница нам поможет", яка набула небувалої популярності в Україні за останні роки. А як можуть оті протести дитячих сердець проявлятися? Однаково у всьому світі – зробити те, чого не можна з точки зору дорослих: викурити цигарку, поню-

педагогіки на "відмінно"), але спроби розв'язати цю проблему не припиняються. Бо ж болісна будь-коли. Намагалась підступитись до неї і Вчена рада СумДУ. Байдуких не було, бо про те, як змінилась наша мова і як вона реагує на сучасне життя, викладачі знають не за чутками. Постійно доводиться мати справу і з "протестами", що в тій чи іншій формі проявляються як під час занять, так і в побуті. Тому й було таким бурхливим обговорення доповіді проректора з навчально-виховної роботи О.С.Телстова, присвяченої вищезгаданій проблемі. Результатом засідання вчених на своїй раді стало, крім усього іншого, затвердження "Заходів" по боротьбі з правопорушеннями, службовими зловживаннями та корупцією (деякі з них друкуються).

Під час обговорення було висловлено чимало слушних думок та пропозицій. Так, професор В.В.Куліш кинув репліку, що передусім слід враховувати загальну

роль, як свого часу відомий комсомол, але, зрозуміло, без теоретичної бази, без заангажованості останнього.

Проректор з навчальної роботи М.І.Волков стверджував у своєму виступі, що звинувачувати сьогоднішню молодь у всіх смертних гріхах недоцільно. В якійсь середовищі тепер вона формується – зайвий раз нагадувати неварто. Треба в молоді передусім бачити не ворогів, а наших дітей, яким за сучасних умов дуже й дуже непросто жити і розбиратися як у самих собі, так і в оточуючому світі. Тому в процесі виховання йти далі старими шляхами не можна, треба шукати нові, на яких студент відчував би свій безпосередній зв'язок з колективом університету. Але при цьому не слід забувати й те з минулого досвіду, що принесило позитивні результати. Наприклад, конференцію "Навчальний процес очима студентів". Варто відновити її проведення. М.І.Волков підтримав думку А.В.Василь-

ВЧЕНА РАДА ПРО ВИХОВНУ РОБОТУ

ОБГОВОРЕННЯ БУЛО БУРХЛИВИМ

ситуацію в країні з виховними ідеалами, ева про необхідність втілення в життя яких справді просто не існує. Підтримав ідей студентського об'єднання. мав його професор Врагов, який зазна-

ЗАХОДИ

по боротьбі з правопорушеннями, службовими зловживаннями та корупцією.

Серед загальних профілактичних заходів, прийнятих на засіданні Вченої ради, такі:

- провести збори в студентських академіях (потоках) по роз'ясненню правових норм відповідальності за дачу та отримання хабаря;
- щорічно на факультетах і курсах проводити зустрічі студентів з представниками правоохоронних органів та СБУ;
- створити під керівництвом ректора загальноуніверситетську Координаційну раду з профілактики правопорушень серед викладачів та співробітників;

- глобальні кадрові питання (призначення деканів, завідувачів кафедр, начальників відділів) вирішувати колегіально ректоратом, як конкурсною комісією, з урахуванням усіх сторін діяльності кандидатури;

- планувати в роботі Вченої Ради звіти деканів факультетів та завідувачів окремих кафедр з питань виховання студентів, їх поведінки, здоров'я, участі в культурно-масових та спортивних заходах тощо;

- розробити, оформити та вивісити в усіх корпусах "Правила внутрішнього розпорядку Сумського державного університету" та організувати їх вивчення у студентських групах і підрозділах навчального закладу;

- посилити контроль за використанням обладнання та виробничих площ при наукових дослідженнях та виконанні позанавчальних програм.

Серед заходів по підсиленню контролю в навчальній сфері є такі:

- з метою виключення зловживань та випадків корупції розробити комплекс додаткових заходів по вдосконаленню процедури організації і проведення вступних іспитів та підбору викладачів;
- відновити практико-орієнтовані про-

ця, котра вчителює: "Я їм про тургенівську Асю, а вони мені: це не про ту тьоту Асю, яка приїхала з "Асом"?". І найстрашніше, — продовжує однокурсниця, — що вони праві. Про які ідеали можна говорити, коли дітей наших ми, дорослі, зрадили, адже у переважної більшості ніяких перспектив ні на цікаву роботу, ні на власне житло, ні на теж такі чисте кохання..."

Не треба бути пророком, аби передбачити, що чимало ситуацій, в тому числі й криміногенна, в країні погіршаться ще й тому, що "зраджені покоління" підросатимуть. І ось на тлі такої біди, спільної для всього суспільства, дехто, як і завжди, намагається знайти крайніх. Потрапив у фокус таких пошуків і наш університет, про що свідчить акт однієї з численних перевірок, які стали досить частими в СумДУ. В цьому акті, який досить ретельно розглядався на січневій Вченій раді, стверджується, що виховна робота в СумДУ не ведеться як слід і все таке інше.

Взагалі, як слід вести виховну роботу — людство за століття свого існування так і не вирішило (стверджую це як людина, котра свого часу складала іспити з історії

ворі, тільки вживаючи префікс "анти", цього допомоги. Історія, а обов'язки обов'язками. Як би там не було, а викладач зобов'язаний виконувати виховну роль — і не лише слова ми, а в першу чергу своїм зовнішнім виглядом, культурою мовлення і думки, професійною обізнаністю, розумінням і дотриманням елементарних норм поведінки. На жаль, підкреслив ректор, не всі викладачі університету розуміють це.

Контролювати цей бік викладацької справи зобов'язані завідувачі кафедр і всі керівники, які мають відношення до навчального процесу.

Різними бувають і студенти. З одного боку частина з них стала більш інформованою, а з другого — не всі вони витримують інформаційні навантаження і в розумовому, і в психічному плані. Тому подальший розвиток виховного процесу бачиться в розумному поєднанні адміністративно-командних методів з новими, демократичними, що передбачають певну розкутість, але при обов'язкових межах, які визначаються так званими загалюлюдськими цінностями та елементами нормами поведінки.

В. Чубур.

РАДИМО ПРОЧИТАТИ

Про те, що публіка університетська читає газети, попри всі фінансові складнощі, свідчить той факт, що неабиякого розголосу в колективі набула стаття "Хто ж виховує законслухняного студента", опублікована в газеті "Сумщина" (25 грудня 1998 року), в якій йшлося про недоліки у виховній роботі СумДУ. Не меншого резонансу набула і стаття-відповідь "Хвостенко і його "істина", надрукована в газеті "Ленінська правда" від 22 січня 1999 року. Редакція "Резонансу" зовсім не обривається, якщо хтось із її читачів висловить і свою думку з приводу названих вище статей і взагалі ситуації з виховною роботою в університеті.

римувавшись відповідного положення по поселенню та проживанню у гуртожитках;

- відрегулювати порядок відшкодування збитків та отримання матеріальної допомоги від студентів та їх батьків для ремонту й обладнання гуртожитків;
- ввести чергування кожного тижня з метою покращення поведінки в університеті всіх учасників навчально-виховного процесу;

Серед заходів боротьби з правопорушеннями і зловживаннями в фінансовій та матеріальній сферах є такі:

- поповнити положення з обґрунтованого списання обладнання та інвентаря, посилити контроль за його виконанням;

- призначити кожного з проректорів відповідальним за виконання статей бюджету, які співвідносяться з його функціональними обов'язками;

- з метою недопущення правопорушень при встановленні надбавок до заробітної плати за розширення обсягу роботи та виконання робіт за сумісництвом, комісії за участю планово-фінансового відділу, бухгалтерії та профкому перевірити рівень обґрунтування та відповідності цих виплат діючому законодавству.

Серед заходів по посиленню контролю за прийомом іспитів, заліків та курсових робіт:

- продовжити суворий контроль за системою здачі контрольних робіт в деканат заочного факультету, вдосконалити порядок їх рецензування, збереження та списання.

Серед заходів по боротьбі з корупцією і зловживаннями у філіях та структурних підрозділах університету:

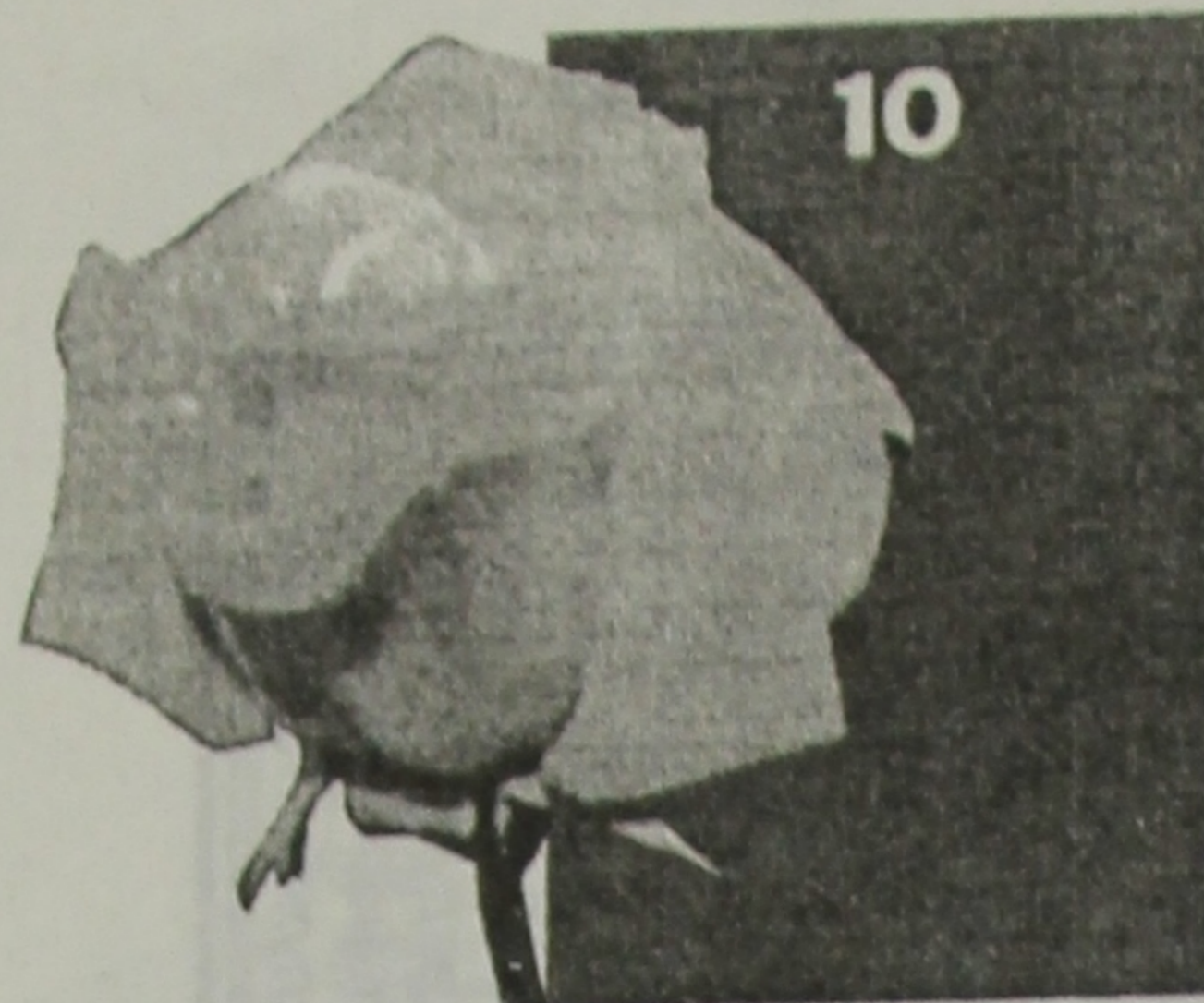
- покласти персональну відповідальність за дотримання законності на керівників цих підрозділів (коледжі, навчально-консультаційні пункти, курси і т.д.);

- продовжити проведення щоквартальної перевірки філій силами комісії лексної комісії, до складу якої включити працівників навчальної частини, бухгалтерії, юридичної служби та інших.

Виховний процес: думка вголос

Складність процесу виховання в сучасних умовах і його визначальна роль в розбудові нового суспільства вимагають створення дієвої загальнонаціональної програми, на що, безумовно, потрібне цілкове фінансування. Головним у такій програмі повинно стати розуміння, що тільки через виховану, цивілізовану людину можливий вихід країни з критичного стану. Для мене є аксіомою твердження про можливість швидкого владнання наших економічних негараздів при умові існування хоча б зачатків патріотизму, а не "копійок" МВФ. І певну роль у такому процесі виховання повинні відігравати електронні засоби масової інформації. Саме перед телевізором більшість молоді проводить багато часу, що робить цей засіб впливу дуже ефективним. Складається враження, що сьогоднішнє телебачення ставить перед собою переважно антивиховні завдання.

В.Д.КАРПУША,
кандидат технічних наук, секретар Вченої ради СумДУ.

І маєш начебто що сказати іншим, і водночас не знаєш - яким чином, бо говорити слід про те, як не слід говорити. Такий от каламбур. Важко уникнути при цьому дидактичної схоластики (чи то схоластичної дидактики). Нічого не вдієш. Земне оце буття у сутності своїй парадоксальне. З одного боку, вимагає від смертних щоденного пізнання добра і зла, а з другого — свідчить із глибин релігійних текстів: смертні є смертними саме тому, що вживають плоди з древа того ж таки пізнання...

Все навкруги щохвилино оновлюється. Очевидний факт, і водночас немає нічого нового. Також факт. Що поробиш, діалектика. Чорне й біле, праве й ліве, воля й рабство, національне й космополітичне і т. д. - дві сторони однієї медалі. А існує ж іще закон відносності: одне й те ж явище з точки зору, скажімо, лівих - біле, а правим вбачається - чорним. Крім того, "біле" потенційно містить у собі "чорне", і навпаки. Їй-бо, з глузду недовго з'їхати. "Багато, брат Гораціо, такого, що і не снилось нашим мудрецам".

Захистити людську свідомість від небезпечних перевантажень, від постійної невизначеності земного існування й покликаний шлях поступового пізнання - від простого до складного. Шлях - випробуваний часом і людьми. Для цього ж захисту створювались в історичному процесі й рамки, межі, кордони різних світоглядних систем, які не дозволяли свідомості земної людини занадто занурюватись у сфери ілюзорності. В певний календарний момент певна людська єдність (на етнічних, соціальних чи якихось інших засадах) і буде своє життя в такому світоглядному обрамленні. Але неминуче настає мить, коли та чи інша система виявляється неспроможною і надалі відповідати загальним вимогам. Огляньмося.

Остаточо зійшли з перших ролей і віра в так зване світле майбутнє, і віра у могутність науки, у її здатність вивести врешті-решт формулу сенсу людського буття на цій землі. Відомо, що коріння і першої, і другої сягає в підґрунтя раціоналізму тої Європи, з якої забрів до нас "привид комунізму", а тепер оце "привид ринку", що в духовному плані є таким собі перегнійним гібридом одразу декількох уже відквітлих культур. Ось і запанувало навкруги те "нове", що є "старим" не просто забутим, а ще й добряче понівеченим. Всеможливі езотеричні (таємні) культи, спиритизм, теософія, екстрасенсорика, контактерство тощо.

Здається, що ж тут поганого? Люди

ра почалося, не завтра й припиниться. Але з наявністю такого факту варто рахуватись — тим, звісно, хто взагалі здатен щось враховувати.

Глибини людської психіки, з якими зустрічається кожен, хто повертає очі серця від світу навколишнього до внутрішнього, містять у собі не лише заманливі таємничі стани, а й неабияку небезпеку. До мандрів у ці глибини колись готувапи з дитинства (обряди ініціацій). Жерці, волхви, маги та інші, посвячені у сокровенний сенс різних містерій та ритуальних звичаїв, готували чашу людської душі до більш-менш безпечної зустрічі з напоем езотеричних знань, які з'являлися самі собою, як благодать. Та вимирають (або змінюють сутність при тій же назві) не лише мамонти та народи, а й релігійні традиції останніх, лишаючи по собі руїни тих обр

вих систем, за допомогою яких

люди переходили від життя

душевного до духовного

Саме до цих руїн і пря

мують іноді ті, хто га

дає, що знайшов

свою дорогу до

Храму. В пошуках

Бога замало од

ного лише бажан

ня, потрібне ще і

неабияке вміння

Його ж кіт на

плакав. Влучно

сказав хтось, що

всі ми маємо

вищу освіту, не

маючи при цьо

му початкової.

"Давай Храм! Давай Бога!" і вс

тут.

Неначе Вседержитель таки

Тяпкін Ляпкін, якого можна подати з

наказом городничого. Ні, Небо вмі

тримати недоторканими свої таєм

ниці. Нас же, грішних, тягне, ох як тяг

не, до тих Знань, які не здатна вмісти

ти, а відтак і витримати наш

свідомість в посеїбиччі. Тому богошу

кання часто-густо й закінчуються пси

хічними травмами, а то й дверим

психоневрологічного кабінету.

"Той, хто підступає до таємниць ду

ховного світу, будучи до цього не

підготовленим, вподоблюється боже

вільному, котрий випікає сам собі о

розпеченим залізом", - стверджува

Євагрій Понтійський, один із Святи

Отців IV століття. Попередження та

непоодинокі в усіх без винятку рел

гійних та окультних традиціях. У пра

вославних патериках є приклади, кол

досвідчені старці роками заборони

ли своїм учням читати Біблію, роз

СПОЧАТКУ — АЛЬФА

шукають дорогу до Храму, кожен там, де вважає за потрібне. Але ж у тім світі живемо, "горе якому від спокус". Серед них і прагнення влади однієї людської істоти над іншою, що проявляється в різних ситуаціях і масштабах. Можливість втамовувати оту спрагу дають не лише високе посадове крісло й тугий гаманець, а й знання певних психічних феноменів. Останні ж на сьогодні є уламками цілісних колись культових та окультних систем, побудованих таким чином, що лише опанування цілим у повному обсязі знешкоджувало неминучий негативний вплив окремих складових. Цього й не враховують, як правило, теперішні богошукачі. Як наслідок, підкорення не Богу, а тому чи іншому кумирові (гуру, вчителю, махатмі, ватажку братства, секти і т. д.), котрий і сам у собі блукає, щиро при цьому вірячи, що оті "уламки", якими він оперує, і є храмом порятунку. Чорна то справа, але завжди видається за білу. Не вчо

ючи, якої непоправної шкоди може завдати собі неофіт невмілим поведінням зі Святим Письмом. Недарма ж Григорій Сковорода називає Книгу Книг - змією. Так, змія - це символ зцілення, але тільки в тому випадку, коли з отрути її бездоганно виготовлені ліки, для чого використовуються найточніші терези — аптекарські. Якщо ж за справу візьметься невіглас, то або сам загине, при спробі отримати зміїну отруту, або почне вмертвляти інших власноруч виготовленими "ліками". Існують певні умови, відповідаючи яким, людський розум набуває належного лагодивання перед Святим Письмом, що дозволяє безкарно зняти першу неминучих "семи печатей".

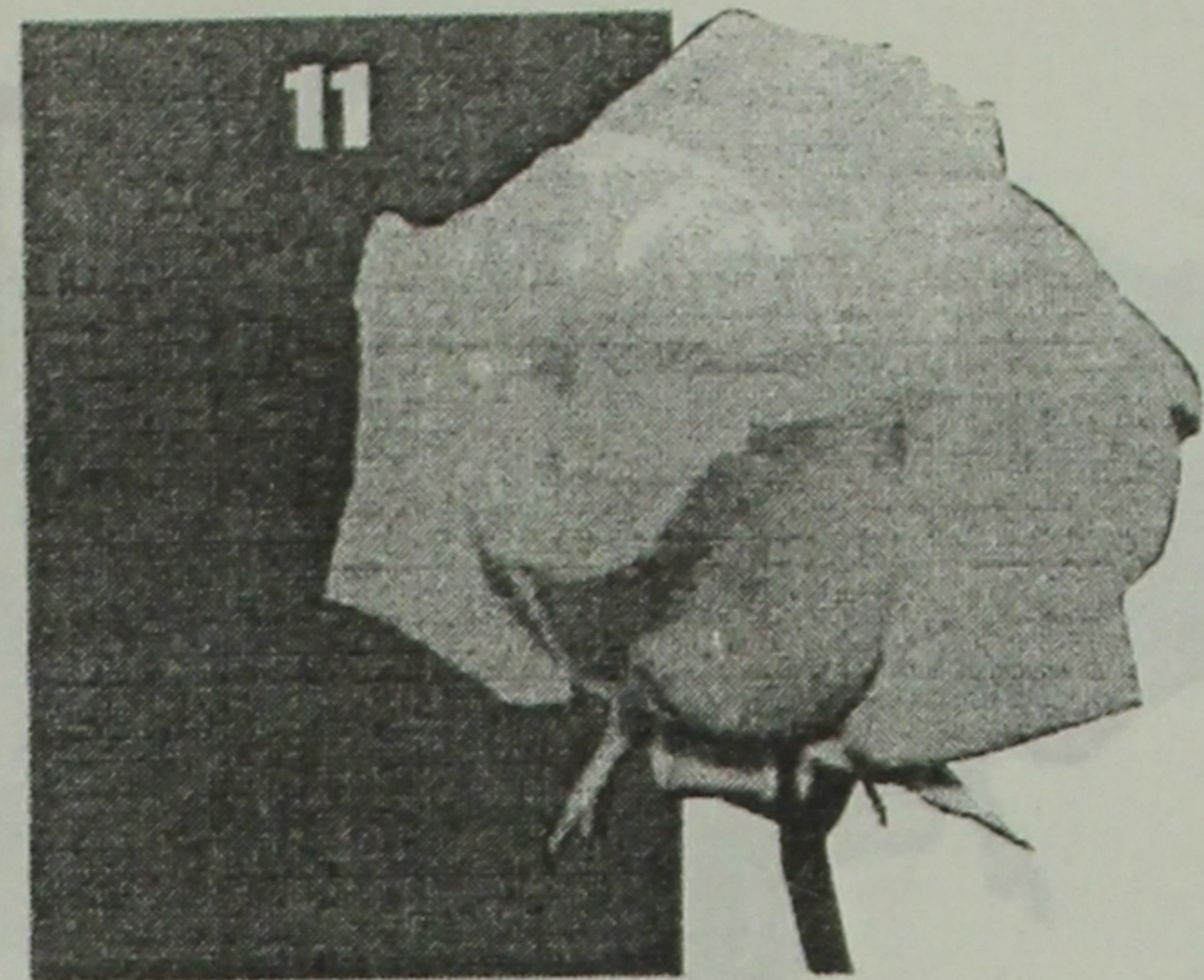
Втім, навіщо так високо? Навіть зі словом звичайної мови рідко в кого владаються дружні стосунки. Будь-яка книга є своєрідним дзеркалом: кожен бачить в ній коло тільки тих проблем і питань, які вже існують у душі зору його "я". Отож і кажуть, що важливо не стільки те, що читати, скільки те, хто читає. Непорозуміння і гординю земною погрожує всіляка негарздами, то що вже казати, коли мова про небесну премудрість. Текст ж езотеричного характеру - взагалі дзеркало не просте, а маніфест. Варто з цього приводу процитувати слова Володарки Благословенного Краю Ельфів (з відомої книги Дж.Р.Р.Толкієна "Володар кілець"): "Не сприймай свічадо за поради, випадково визнаючи про якісь події, здатні змінити течію нашого життя, ми ризикуємо відмовитися від того, що намислили, і навіки зрадити власну долю. Випадкові знання - дуже небезпечні, хоча іноді й можуть допомогти..."

Отож чи не є теперішні дари людського доступу до езотерії все тими дарами данайців? Чи варто отак легковірно хапати гачок, хоча б і з "золотою рибкою" Біблії, наживленою торговими "хрестителями" Русі? Не даймо, що спілкування з незрозумілим може закінчуватися й розбитим коритом земної долі. Пора б уже не вірити в оті лукаві балачки, що кляті польшовики заборонили Бога, а добренькі "дяді-перебудовники" знову його дозволили. Якщо й руйнувалися храми, спалювалися ікони, заборонялося викладання релігії в школах і п. - то, мабуть, аж ніяк не тому, що несемотній виявився безсилим перед купкою досить невихованих своїх творинь. Чому ж тоді? Таємниця. Та сама, небесна. Під оцими небесами все й відбувається для того, аби людина намагалася зрозуміти нехибний сенс драматичного буття земного, ростаючи при цьому в пізнанні самої себе. Зробити ж це, як визнають наймудріші всіх часів, значно складніше, ніж зрозуміти, скажімо, природу фізичного всесвіту.

Мало нам було своїх, слов'янських викривлень у розумінні прадідівської віри, так тепер і чужі додалися. Біда одна не ходить. Послухаєш чергового радіо- чи телепроповідника з цивілізованого закордону й моторошно стає: повне невігластво, абсолютне нерозуміння - про що взагалі йдеться. Наприклад, Східна Церква вустами своїх святих стверджує, що ім'я Ісуса Христа взагалі невимовне, а з усіх-усюд навіюють, що достатньо повторювати, як папуга: "Христос, Христос", аби вважати себе вже врятованим, тоді як переважна більшість абсолютно не розуміє, про який порятунок йдеться. Шалені кошти витрачають численні "благодійники" на оренду залів, телегодин та інших інформаційних каналів, аби продемонструвати (а мимохідь і нав'язати) своє нерозуміння тої абеткової істини, що фонема слова — то ще далеко не ім'я.

До богошукання або пізнання самого себе (що є обіччям єдиної дороги) приступати слід передусім обережно. Не втрачаючи здорового глузду (тобто здатності до критичного погляду на будь-що і будь-кого), який, за словами філософа Бергсона, є одним із найбільших дарів Всевишнього земній людині. За теперішніх умов краще, як на мене, взагалі вдовольнитися тією роллю, що відведена долею. А бажати ще більшого... "Не всі ж можуть, а деяким навіть і не доводиться", - зітхав один з головних героїв премудрої казки "Вінні-Пух і всі-всі-всі". Та коли вже виникне така потреба, то, найкраще, мабуть, іти до того храму, в який ходили й діди-прадіди. Найкраще — хоча б з генетичної точки зору. Але йти — обережно, вдумливо, не сліпо сприймаючи обрядовість, а намагаючись усвідомити хоча б ази церковного дійства. Сенс же і храмової архітектури, і символіки ікон, і вбрання священнослужителів і - головне! - назв усього, що пов'язане з молитовною традицією, невичерпний. Дух бажання зрозуміти себе в Світі й Світ у собі - єдиний незрадливий поводитир, що веде не від предмету до імені (тобто як це називається?), а від імені до предмету (чому це називається саме так?). Який завгодно інший шлях не приведе до справжнього - нерукотворного - Храму.

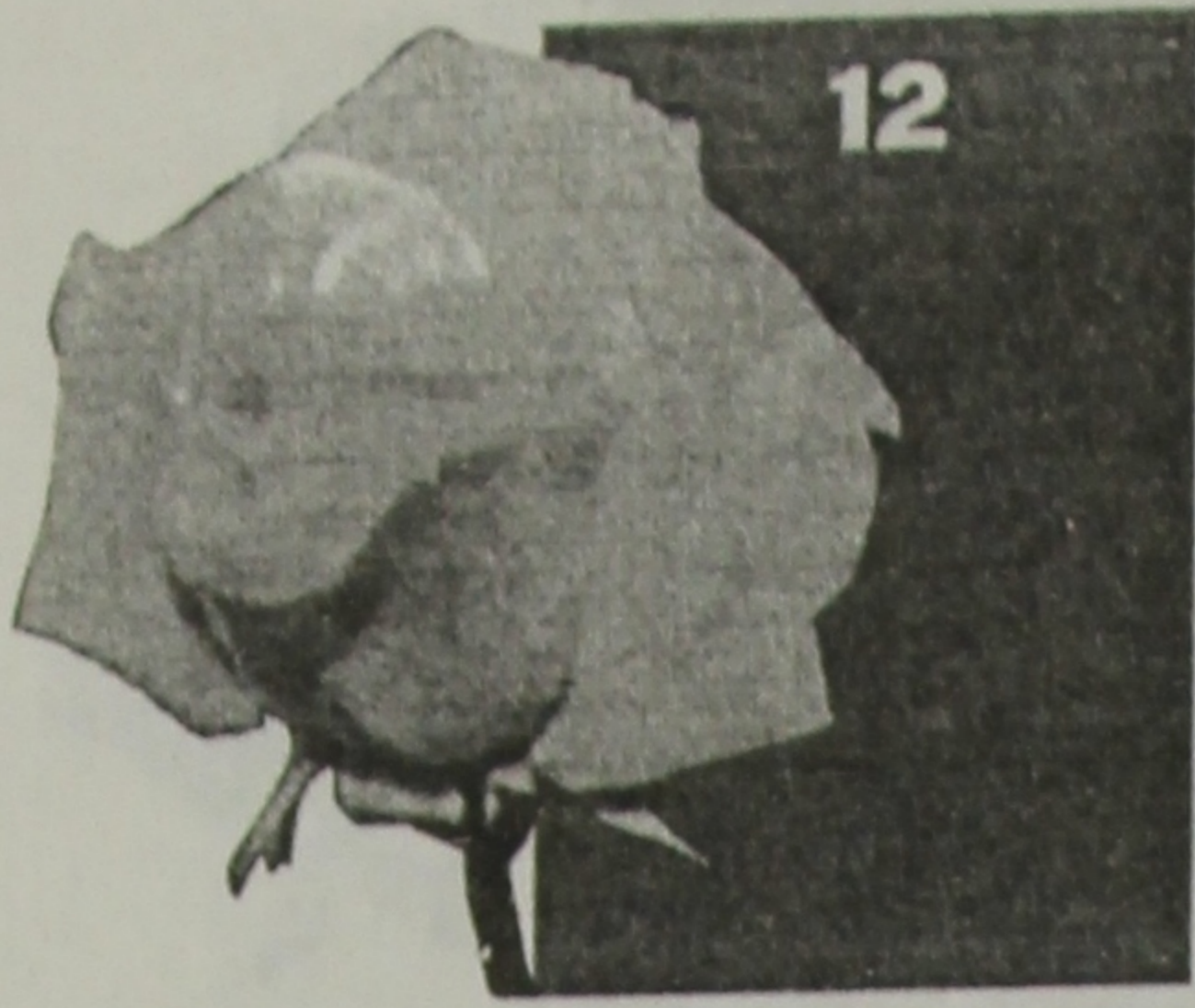
Будь-яке езотеричне вчення - і християнство також - досьогодні залишається не менш таємничим, ніж в роки свого з'явлення. Розуміння в даному випадку починається там, де й нерозуміння. У Святому Письмі, наприклад, неможливо знайти заповідь, яка б не мала свого антиподу. Заповідається: "Не судіть і не судимі будете", а через декілька сторінок: "Судіть судом праведним". Або ще: "Не вкрадь", а в притчі про невірного управителя останній схвалюється те, що здобув собі друзів за рахунок чужого - краденого! - майна. Без подіб-

них "протирич" не обходиться жоден з езотеричних текстів. Що це, теза й антитеза, внаслідок тертя яких одна об одну виникає синтезний сенс? Можна згадати й гегелівську тріаду - та навіщо? Священні книги людства - у корені своєму глибоко міфічні. Ніякої методики їх правильного тлумачення не існує і не може існувати: відкриває глибини книг і душ виключно Дух Святий, якого, за визнанням апологетів основних духовних традицій, не можна відчути, почути або побачити, а можна лише пізнати. Відкриває - виключно для тих, хто навчився тримати язика за зубами і чия свідомість досягла потрібного рівня - внаслідок багаторічної, копіткої, небезпечної внутрішньої роботи, що складається з усього душевного й молитовного досвіду. Починається ж вона, повторюю, з дотримання правил елементарної порядності. Безглуздо хапатися за складне, не засвоївши найпростіших істин. Спочатку - альфа, потім - омега. Не навпаки. За життя - людського, а не напівтваринного рівня - треба боротися не з кимось, а з самим собою. Ми не знаємо глибин власного серця, а воно, серце людське, знає багато чого такого, про що голова навіть і не думає. Напевне, древні народи зображали потворних істот з людським тілом і звірячою головою (вовка, собаки, свині, ведмедя тощо) зовсім не з причин хворої уяви.

Позбутися хоча б звички дратуватися, ображатися з приводу чи без нього, розгледіти неповноцінність власної природи, тобто гріх, запалитися бажанням зрозуміти сенс свого приходу на цю землю - ото є початок дороги до Храму, початок творення непідробного добра, бо створювати його з чогось іншого, крім нашого ж зла, неможливо. Немає з чого. Хочеш стати гідним вічності - перебори в собі звіра у часі. Цей закон Духу - один з тих китів, на якому тримається не лише Кулька нашої планети, а все інше - в тому числі й езотерія - то лише засоби для досягнення цієї надвисокої мети. Того ж, хто цього не розуміє, народна мудрість, застерігає, що під час молитви недовго й лоба розбити.

Василь ЧУБУР,
член Національної Спілки
письменників України.

Тризуб і Дон Кіхоти

ЯК УКРАЇНСЬКІЙ ІНТЕЛІГЕНЦІЙ ВИГРАТИ ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Одного разу маленька дівчинка сказала мені, що не хоче заходити в автобус, бо «там пахне смородом». У радянські часи значна частка інтелігенції перебувала у «внутрішній еміграції» і не заходила у владу, бо там смерділо. Епоха пізнього Горбачова і раннього Єльцина спричинила сплеск інтелігентської активності. В Україні її цементував Рух. Але романтичний спалах перших років незалежності зійшов нанівець. Рух обважнів (якщо не сказати — вичерпався). Конгрес Української Інтелігенції (КУІн) існує як «річ у собі», ні на що не впливаючи. Грішно було б у цьому звинувачувати його провідників, але правду треба бачити. Ми, інтелігенти, зазнали нищівної поразки, намагаючись подолати колишню й теперішню номенклатуру лірично-публіцистичними гаслами. Гасла — згасли. Боюся, що й нині лишиться чинним діагноз, який Саша Чорний поставив ще 1906 року: «Слишком много разговоров, пересудов, перекоргов, бесконечных рассуждений, полувзглядов, полумнений... Слишком много терпеливых, неуверенных, плаксивых... Слишком много!». Одначе не все втрачено, бо розгублених і роз'єднаних набагато більше ніж тих, хто психологічно зламався. Інтелігенція повинна виграти президентські вибори. Настає пора гратися з вогнем, а не з коцюбою.

ПСИХОЛОГІЯ ОБЕРЕЖНИХ ПЕРЕМОЖЦІВ

Виграти — це значить не позбутися того, що маємо, і знищити всіляку погань. Маємо незалежність (яка, одначе, ледь тримається на економічних милицях) і свободу слова (якій, одначе, намагаються захитати губи). Придбавши цензуру і втративши незалежність, утратимо все, все і все... Знову сховаємося в кухні й лятимемо «цих придурків» (ви знаєте — яких). Позбутися погані в наших умовах — це викоренити корупцію, легалізувати тіньову економіку і стабілізувати легальну. Мусимо обрати президента, який годен цього досягти. Для цього українська інтелігенція повинна перебрати на себе електоральні функції тієї верстви населення, яку на заході називають «середній клас». Ця теза може видатись дискусійною соціологам, які звикли до суспільної норми. Але ми до неї не звикли.

Громадяни середнього статку, які так далеко відійшли від бідності, як далеко їм до мільйонерської еліти, є переважною часткою людності, скажімо, у Франції чи США.

Вони є основою електорату: кого виберуть, той і буде. Ці люди мають що берегти і знають чого прагнути. Вони консервативні, ощадливі, обережні та завжди незадоволені — наприклад, своїм авто не останньої моделі чи президентом, який їхні податки витрачає на бідних. Середній клас водночас хоче й того, щоб усе змінилось (бо має свої проблеми), і того, щоб усе лишалося як воно є (бо має свої здобутки). На цьому ґрунтується політичний центризм, відразу до правих чи лівих радикалів, бунтів, переворотів і революцій. На цьому ґрунтується найкраща риса психології «середняків» — їхня прагматичність. Вони твердо знають, що дурнями міряють броди, а ніжнопухнастенькими ідеями міряють дурнів. Середній клас ніколи не голосує за гарний проект, але завжди голосує за людину, здатну такий проект реалізувати. Не маємо середнього класу. Маючи (поки!) певний вплив на соціальний клімат, інтелігенція може цей клас замінити, але — за умови свідомого та жорсткого прагматизму. Який у нас вважався і вважається чимось сумнівним і навіть принизливим (принаймні для гуманітаріїв). Відкриймо очі: поки ми теоретизуємо, пишемо вірші, шукаємо ідеалу й Бога (ви знаєте — хто) грабують, вивозять і купують венесуельські паспорти. Купують голоси виборців.

ЩО ТАКЕ ПРАГМАТИЗМ?

Прагматик — це людина, схильна пастушити не ангелів, а корів. Виборчий прагматизм полягає у тому, щоб голосувати за кандидата, який має реальні шанси бути обраним. Якщо КУІн називає кандидатами в президенти трьох осіб, вельми шанованих на своїй фаховій орбіті, але мало відомих поза нею, то кому це на користь? Пошлюся на власний досвід. Багато моїх друзів на парламентських виборах хотіли голосувати за ПРП, очолювану В.Пинзеником і бджілкою. Мені не вдалося їх переконати в тому, що було очевидністю: ПРП не потрапить у Верховну Раду. Наслідок? ПРП поза парламентом, а 900 тис. відданих за неї голосів «приватизували» в основному комуністи.

Мусимо брати до уваги політико-тактичні ігри. В.Чорновіл чи Г.Удовенко, кандидатури яких назвав Рух, не сядуть у президентське крісло й навіть не вийдуть у другий тур. Голоси, віддані за них, керівництво Руху переадресує тому, хто у другий тур вийде. Але кому? Питайте у В.Чорновола. Він є прагматик і знає, що саме за ті голоси просити. Одначе ми з вами, проголосувавши «за натхненням», а не «за розрахунком», можемо пошитися в дурні, якщо у другий тур вийдуть не ті люди (ви знаєте — які). Психологічний бар'єр, який мусить подолати інтелігенція, полягає в тому, щоб агітувати та голосувати не за теоретичного ідеального кандидата, а за найкращого серед них, хто реально може бути

обраним. Важливо, щоб цей претендент і його особисті якості подобалися самі по собі, щоб ця людина була не «найменш поганою», а «найбільш хорошою». Перелік таких кандидатів дуже обмежений. Але кого вважати найкращим?

КОМПРОМІС - ЦЕ ПОРАЗКА ЧИ ПЕРЕМОГА?

Нині чинний Президент свій політичний ресурс уже вичерпав. Президент-комуніст — це загроза державній незалежності. Прийнятого для нас кандидата маємо шукати не зліва, а в центрі чи біля нього. Свого кандидата мусимо знайти серед політичних діячів, здатних об'єднати націю. Таке завдання не може бути вирішеним без компромісної програми. Від зради компроміс відрізняється тим, що не поширюється на стратегічні проблеми. Незалежність України, її цілісність та реформування економіки на засадах приватного підприємництва (ринку) не можуть бути предметом переборчих торгів. Але від прийнятого кандидата не варто чекати розв'язання проблем, до компромісу щодо яких наша людність не готова. Наприклад, про надання відповідного статусу воякам УПА. Особисто я за їх повну легітимацію, але багатомільйонний Донбас цього не розуміє. Є кілька позицій, щодо яких компроміс не лише можливий, а й необхідний. Це безкоштовна освіта, безкоштовна охорона здоров'я, соціальний захист інвалідів та багатодітних сімей і пенсійна реформа. Ліві партії «приватизували» турботу про народ, і у свідомості багатьох виборців саме вони є захисниками. Хоча у лівих гаслах багато демагогії, соціальна програма «інтелігентського» кандидата має бути прийнятною для електорату лівих партій. Нехтування соціальними проблемами було головною причиною слабкості УНР. Славетний 4-й Універсал, який мав би стати основою їх розв'язання, побачив світ за кілька днів до більшовицької окупації. Запізно... Дуже важливими є порозуміння з російським і російськомовним населенням. Не можна трактувати його, як осіб «московської національності». Перші економічні успіхи різко зменшать відцентрові тенденції, бо сама Росія нині ледь дихає. Зрештою СЛОН зі своєю «дуже російською» програмою на виборах до Верховної Ради набрав аж 0,9% голосів.

Насамкінець: прийнятним для всіх має стати інтелігентний кандидат на найвищу посаду. Ні дипломи, ні колишні чи теперішні посади інтелігентності не гарантують. Пані та панове, уважно дивіться кандидатам в очі! Слухайте не лише їхні слова, а й інтонації. Як на мене, серед політиків, що мають реальні шанси бути обраними, є лише один, інтонації якого не є ні агресивними, ні плаксивими, ні улесливими. Ви знаєте його ім'я.

Ганна ЗАБЕЛЛО-СУРАЖИНСЬКА,
психолог.

ПРИМАТИК

Средство самовыражения прикладных математиков

С Н О В Ы М Г О Д О М !

Не удивляйтесь, ибо год Кота (Кролика) начинается по лунному календарю как и новый семестр с февраля. Время жизни этого Кота - с 16.02.1999 г. по 04.02.2000 г. Еще один повод, по поводу не празднования которого нет ни малейшего повода...

Еще раз остановимся на его особенностях:

Стихия - Земля, Цвет - желтый, время года - конец лета, вкус - сладкий, 1-й орган - селезенка, 2-й орган - желудок, пища - говядина (кукуруза), планета - Сатурн.

Кот от природы домосед!

Поэтому послеполуденная земля, влажная и теплая, разогретая солнцем, символизирует уютное гнездо, комфорт и изобилие.

Земля - синоним материализма, устойчивости, постоянства, надежности, плодовитости.

Знаменитости: Симон Боливар, Агата Кристи, Альберт Эйнштейн, Джузеппе Гарибальди, Конфуций, Людвиг XI, Екатерина Медичи, Эдит Пиаф, Сергей Прокофьев, Рафаэль, Вальтер Скотт, Жорж Симеон, Иосиф Сталин, Павло Тычина, королева Виктория.

Основные достоинства: деликатность, осмотрительность, глубокая порядочность.

Экономный в самых небольших расходах, расточительный в излишках.

Поэтому, если Вы порядочны, ну о-оо-чень-ь-ь глубоко, и расточаете излишки - то скорее всего это ваш год.

Знаменитые коты: Кот Алисы из Страны Чудес, "Как кот заплакал", "Кот в мешке", "Не все коту масленица", "Коту под хвост".

Советы в связи с приходом года Кота:

- Если ваша судьба в виде кота, то не тяните ее за хвост;
- Даренному коту в мешке в зубы не смотрят;
- Если мимо вас низко пролетает кот, то это не обязательно к дождю;
- Кот - птица гордая, пока не пнешь - не полетит;
- Если за двумя котами погонешься - третьего не поймаешь;
- Лучше синица в руках, чем кот в небе.

Намотайте себе это на ус или усы(у кого, что имеется) и еще раз Вас

С Н О В Ы М Г О Д О М !!!

Программист решил жениться и ввел в компьютер такое описание: "Невеста должна быть маленького роста, хорошо плавать, быть скромной и обходиться без подарков."

Компьютер выдал ответ: "Пингвин-самка."

К врачу(В) приходит программист(П).

П: Доктор, у меня по комнате летают диски с WIN'98, сами вставляются в CD-ROM и сами инсталлируются!

В: Значит, у вас завелся полтергейтс!

АНЕКДОДЫ

о программистах

Программист(п) долго отлаживал многомесячный проект, осулулся, не спал ночами и однажды под утро выходит из комнаты на кухню весь грустный-грустный.

Жена(ж) его заботливо спрашивает:

ж:-Что, программа не пошла?

п:-Пошла!

ж:-Что, данные битые оказались?

п:-Нет, все данные целые.

ж:-Так, что- все у тебя получилось?

п:-Да, все получилось!

ж:-Так что ж ты такой грустный-то???

п:-Да, на Backspace вздремнул!

Сидит программист глубоко в отладке. Подходит сынишка:

-Папа, почему солнышко каждый день встает на востоке, а садится на западе?

-Ты это проверял?-Проверял.

-Хорошо проверял?-Хорошо.

-Работает?-Работает.

-Каждый день работает?-Да, каждый день.

-Тогда ради бога, сынок, ничего не трогай, ничего не меняй.

В новой руссифицированной версии MS-DOS системное сообщение Abort, Retry, Ignore? будет заменено на "Нафиг, Нефиг, Пофиг?"

Приходит программист в гости к пианисту.

-Чудной у тебя комп какой-то и клавиатура странная: 48 клавиш, без надписей. А вот Shift ногой нажимать- это круто...

-Какой компьютер у нового русского?
-600-й Pentium, малиновый монитор и клавиатура на два пальца.

Сообщение Windows-95 при загрузке: "Найден коврик для мыши. Устанавливать драйвер?"

А Ф О Р И З М Ы & Ш У Т К И

- ☺ Глупость свежесмороженная
- ☺ "Не видите я занят!"-надменно произнес туалет
- ☺ Шампанское было холодное, словно из глубины души
- ☺ "Здесь недалеко: одна остановка на такси"
- ☺ Все гениальное просто. Но со вкусом.
- ☺ "Дай бог, черт возьми!"
- ☺ Минута смеха добавляет год жизни. Услвно.
- ☺ Трудно помнить, когда не знаешь.

- ☺ Из овощей я больше всего люблю пельмени.
- ☺ Записка на теле самоубийцы: "И не вздумайте меня больше рожать..."
- ☺ Шуба из мышинной норки.
- ☺ Особые приметы: на правой щеке-шрам от аппендицита.
- ☺ Лица, страдающие национальностью.
- ☺ Был на волосок от лысины.

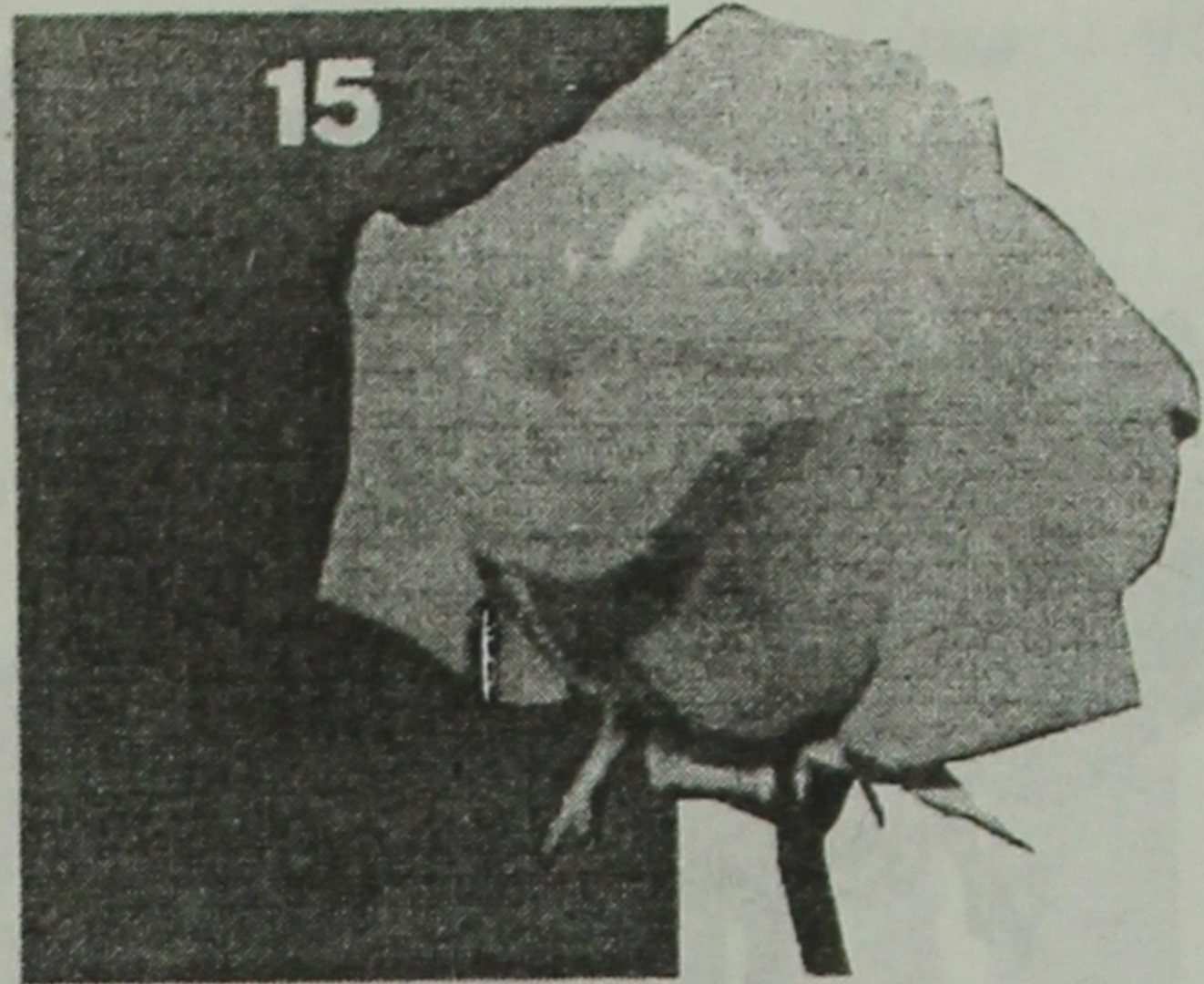
Объявление на кладбище
Рвать цветы разрешается только на своих могилах.

Домой нужно приходить или вовремя, или каждый день

Наталя ДЗЮБА:

15

Мне Больно Быть

* * *

Ажурная клетка, ажурный чулок.
И я, наверно бы, смог
Тебя оставить себе насовсем –
Заставить пожертвовать всем.
В железной оправе очки твои,
У ног – красных ниток моток.
Печать на устах – изгрызть до крови...
Молчишь. А я бы не смог.

Что же мне делать? Ты вся – это ложь.
Как будто бы завтра умрёшь.

Представь себе клетку, что без замков,
Без душных густых ночей,
Без ранящих слов, без приятных оков,
Без глупых привычных речей...
Из красной шерсти перчатки тебе,
Не требуя жертв, я покорно вяжу.
И может быть, я никогда не скажу
Всё странное то, что прячу в себе.

Что же мне делать? Я весь – это ложь.
Мне страшно, что ты вдруг поймёшь.

Вдвоём в одной клетке и выхода нет,
И кто нам подскажет ответ?
Я вижу в глазах преломленье тоски –
Ты прячешь тоску за очки.
Зачем нам метаться и прутья грызть,
Ведь что-то разбилось внутри...
Разбилась любовь, а осталась корысть –
Уйди, и улыбку сотри.

Что же мне делать? Ведь мы – это ложь.
От этого так не уйдёшь.

* * *

Часы стучат размеренно,
И одинок твой дом.
Свозь шторы неуверенно –
Луна – стакан со льдом.
Закрывают все пути вокруг,
Закрывает твой главный путь.
И заколдован лунный круг
В плену "когда-нибудь".
Враждебны тёмные углы,
Враждебен мир вещей
И отражения круглы
Луны в листве плющей.
В дом ветер просится давно –
Всё воет под окном.
Но заколдованы пути –
В плену твоих "прости".
Часы звучат размеренно,
Хранят твой тихий дом.
Над крышей неуверенно –
Луна – стакан со льдом.

* * *

Имя твоё возрождается
Нежным цветком на рассвете,
Имя твоё будто пламя,
Что теплится ласковым светом,
Лунным прозрачным сияньем,
Крупчатою россыпью звезд...
Имя твоё – это легкий,
Бамбуковый ласковый мост.
Музыкой хрупкою имя,
Морозным узором стекла...
Имя твоё – это кровь,
что из сердца текла.
Важно ли так,
что цветок искусственным был?
Важно ли так,
что огонь этот быстро остыл.
Что соринками пыльными
кажется наш небосвод,
Что в бамбуке том ветер
печально гудит и поет,
Что растаяло быстро
морозных узоров творенье,
Что из сердца не кровь пролилась,
а клюквенное варенье...

* * *

И будет новый древний враг,
И буде скрип зовущих врат,
И ветров рвущий аромат,
И колких звезд далекий мрак.

Если течет время,
Губы в гримасе дрогнут,
Слезы глаза потеряют –
Поблекнут краски портрета.
Все время песок – время,
Сквозь пальцы кровью сочится,
Кусок холста вновь заполнят
Диковинных судеб страницы.
Не наше изображение
На холст поместит Создатель.

* * *

В чужих глазах не отразится свет.
Улыбки искра не сверкнет пугливо.
Была когда-то радость, больше нет –
Стоять без слов, а руки лижет ливень.

Он замерзает в воздухе охапкой игл
И осыпается, спешит разбиться.
Настанет час, настанет день и миг,
Когда устанешь и решишь смириться.

И вдруг поймешь, что нет дождю конца,
И что ему стучать и вечно литься.
Жалей его, не прячь в руках лица
И прошлому теперь позволь забыться.

Пускай покроется все тонким льдом.
И дождь замерзнет. И с большим трудом
Найдешь дорогу ты к чужим глазам...
Прошу, в пути не потеряйся сам...

* * *
было темно и сумрачно,
димо шёл тихий снег.
е меня – легко, безмолвно –
е на дне струился снег.

вала мир ладонями –
и в горячей темноте.
аль, что мы тогда не поняли:
пожность мира – в простоте.

г – он прост, но он растает
е, ресницах, на губах.
плачу. Улетает.
аётся только страх.

о. И снег. И страх. И вечер.
вёзд, но небо всё же есть
то там совсем беспечен...
м? И кто? И где? Бог весть.

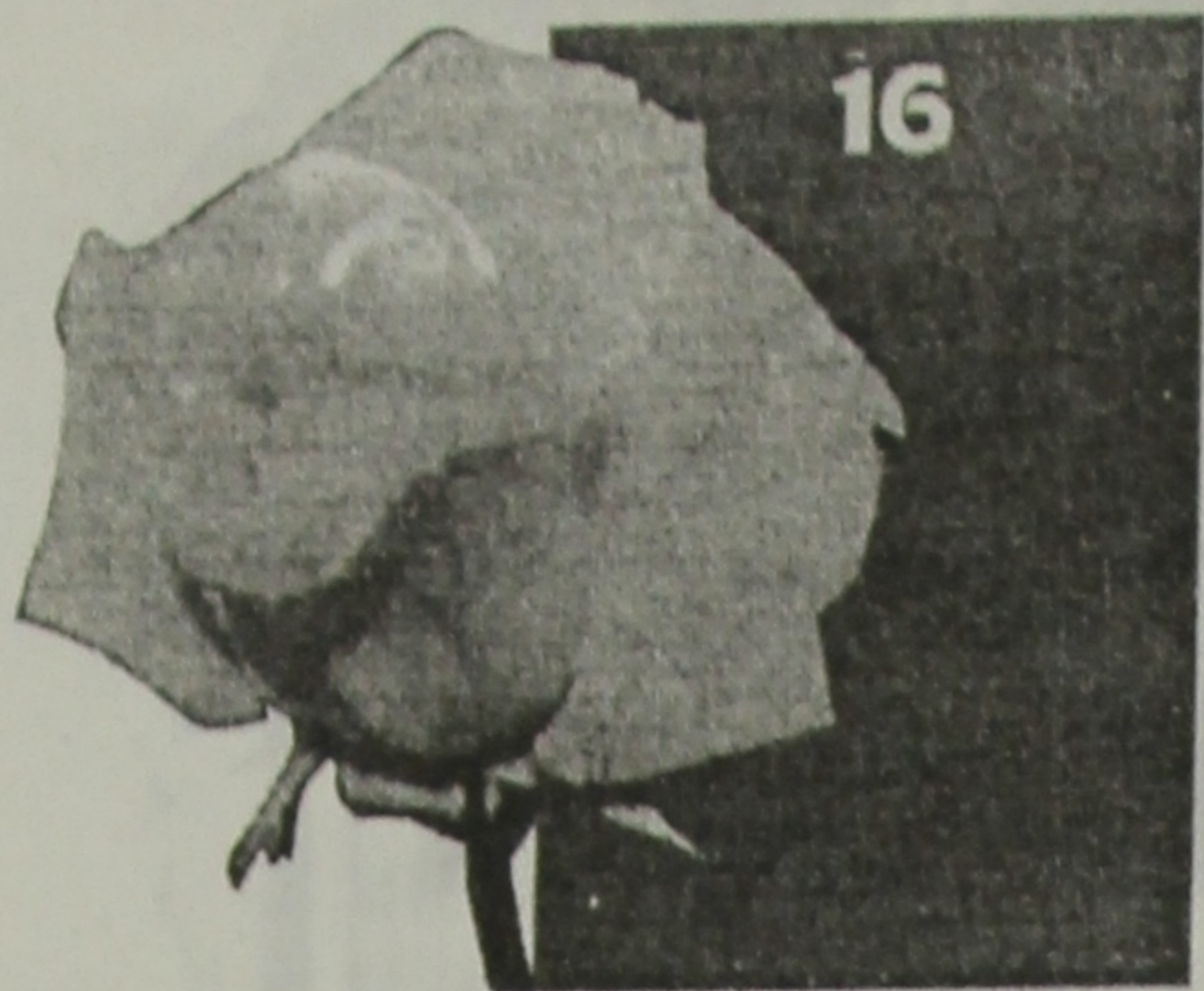
е струился снег вчера.
а я чувствовала счастье
пкий стук, удар – пора...
ещё позвать так властен?

* * *

казали, що любов – це гра,
тока, дивна, ніжна і сумна.
обила пахощі дощу,
мтів в долонях у небес.
полюбляв заходить в мій дім,
в вікно шепочучи про нас.
в пісні, холодні як вогонь —
палали, обгортаючи мене,
чинялася в обіймах у дощу.
всміхався і казав, що я
мно вірю, що любов – це гра,
тока, дивна, ніжна і сумна.

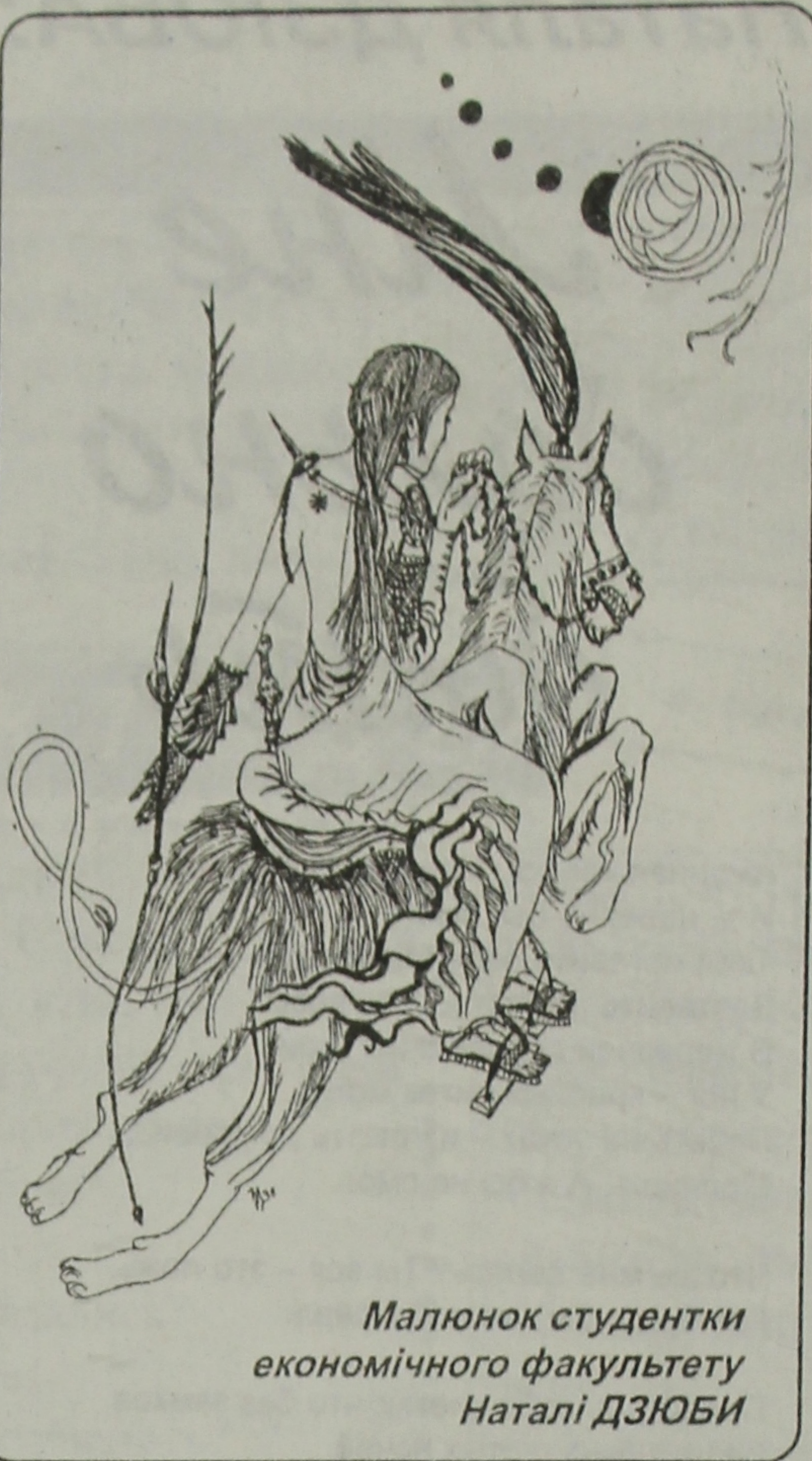
* * *

больно быть.
ется огня.
м есть агония.
м часть меня.
сила слабости?
суть души?
лез до радости
и путь верши.
как-то быть...
на свет.
ь совсем утих.
е рецепта нет.

Чим відрізняється справжня жінка від несправжньої (керівництво по експлуатації)

- справжня жінка виходить чистою з води, а несправжня цю воду весь час каламутить;
- справжня жінка до чоловіка підходить, а несправжня — "підрулює";
- справжня жінка вибирає чоловіка за здібностями, а несправжня — за потребами;
- справжня жінка приходить на побачення, коли захоче, а несправжня — коли звільниться;
- справжня жінка любить, коли чоловік добре робить свою справу, а несправжня постійно його відволікає;
- справжня жінка турбується про чоловіка, а несправжня вважає, що це його псує;
- справжня жінка рідко помиляється в чоловіках, а несправжня помиляється завжди, коли думає, що не помилилась.

Малюнок студентки економічного факультету Наталі ДЗЮБИ

ЮВІЛЕЙ

Сніжно і морозно було за університетськими стінами, але тепло — завдяки дружній, розичливій атмосфері — відзначили університетівці ювілей Віталія Яковича Стороженка, доцента СумДУ, "двічі декана". Лише добрі слова згадують його в різних куточках України та за її межами випускники факультету хімічного машинобудування (колишнього механічного) свого часу не один рік поспіль очолював ювіляр. Не менше поважають його випускники теперішні студенти нашого заочного факультету, "батьком" якого він тепер є. Редакція приєднується до всіх тих подяк та побажань, лунали в знаменний для нашого ювіляра день.

На фото: фрагмент віншування "двічі декана" В.Я.Стороженка

Вітаємо з 50-річчям

КАРПИЩЕНКА
Олексія Івановича,
доцента СумДУ, декана економічного факультету.

Вийшовши з "когорти учнів Балацької школи" він зарекомендував себе як висококласний фахівець і вмілий адміністратор, якого поважали не за посаду, а за суто людські якості і колеги-студенти. Ставши першим деканом нового факультету, він же і благословив у життя перший випуск економістів. Дякуючи за неодноразовне плідне співробітництво, редакція приєднується до всіх світлих побажань на його адресу, надіється на подальше плідне співробітництво з колегами, друзями, учнями.

***

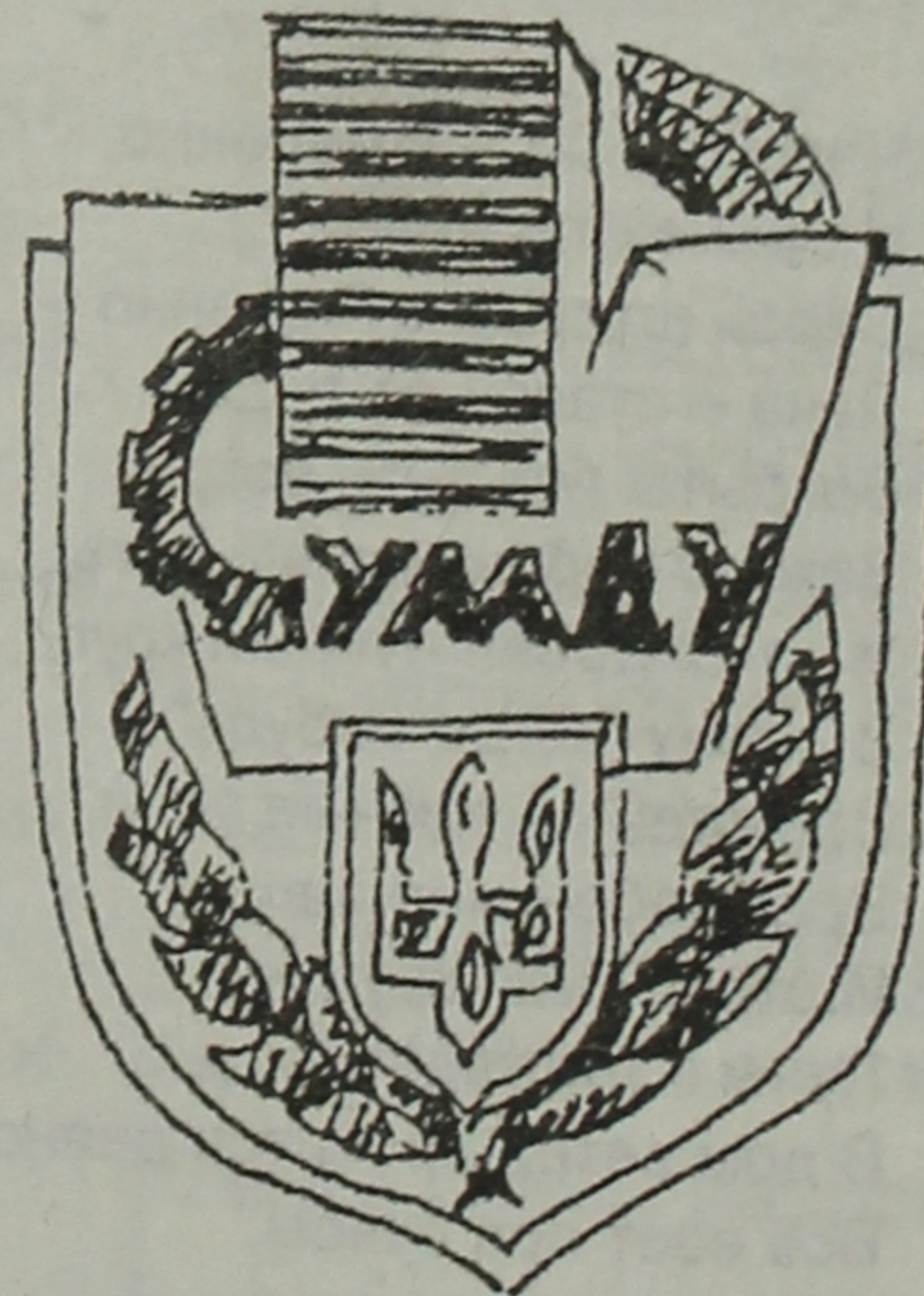
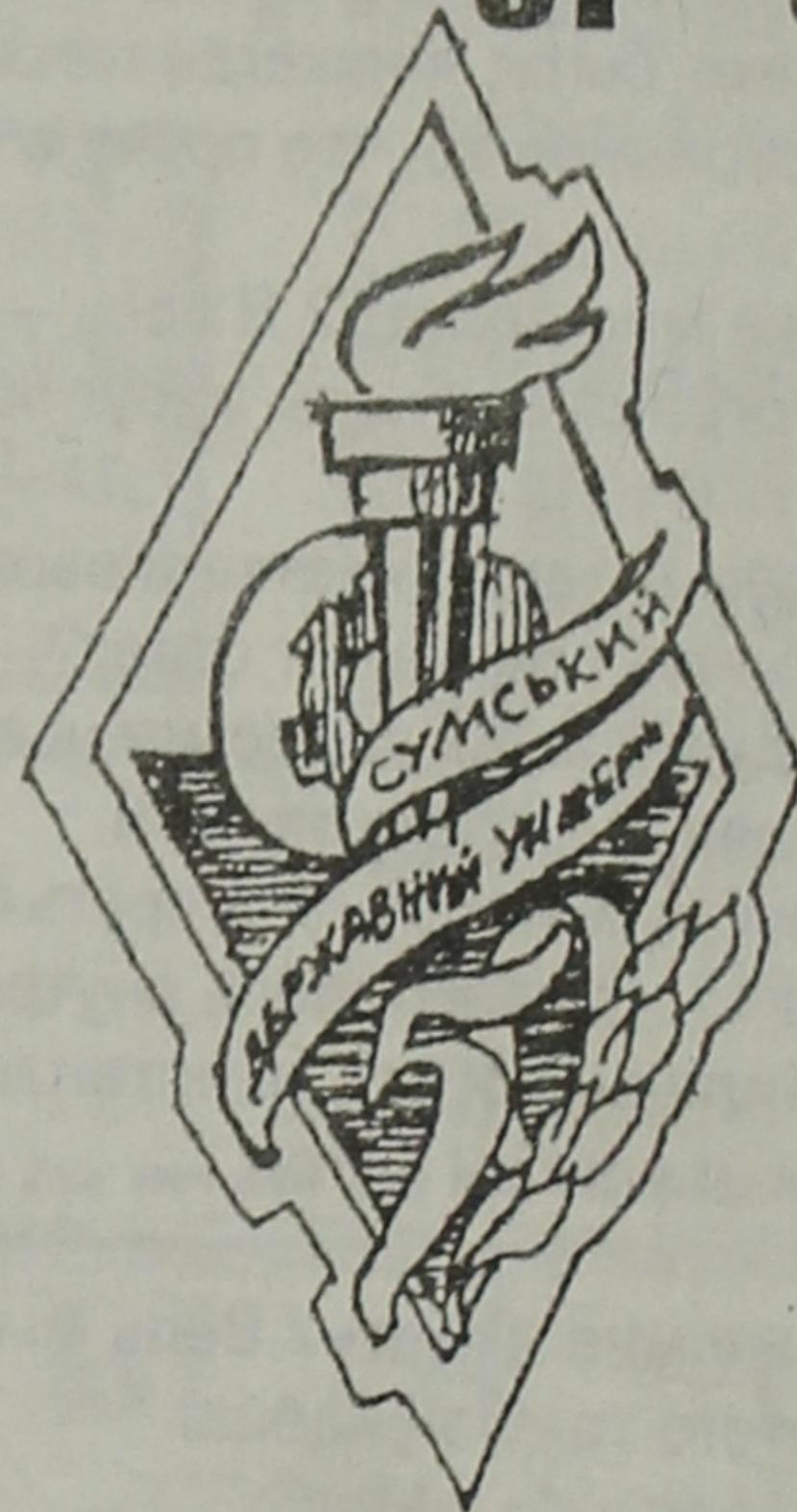
СУПРУН
Лідію Іванівну,
адміністратора студентського гуртожитку №4 медичного факультету. Працюючи в СумДУ вже майже шість років, вона сприяла становленню студентського містечка, створенню атмосфери сімейного затишку й доброзичливості, прешеплювала студентам дбайливе ставлення до університетського майна. В її характері поєдналися риси твердої волі, відповідальності в роботі, чуйності, турботливості, піклування про підлітків та материнського клопоту до студентів. Приєднуємось до всіх найтепліших побажань, надіємося, що вони будуть виконані, і зичили їй друзі, родина, колеги.

Попередні підсумки конкурсу

СумДУ

На конкурс, оголошений ініціативною групою у вересневому числі "Резонансу", в якому закликалися взяти участь у розробці та оцінці запропонованих ескізів значка, герба та логотипу СумДУ активно відгукнулися студенти груп ФК-53, Е-52, ФК-51, ФК-52, Е-51, М-51 та інші. Щоправда, їм більше припала до вподоби друга частина конкурсу — оцінити запропоновані ескізи, а не розробити нові. Однак, обсяг роботи вони зробили чималий — уважно оглянули запропоновані ескізи й проголосували за кращі. Саме ці, кращі, ми сьогодні й публікуємо. При цьому повідомляємо, що логотип набрав 71 голос, герб — 73, значок — 71.

До конкурсу підключився і провідний фахівець деканату ФРІГ С.В.Бояровський, запропонувавши свій ескіз значка до 50-річчя технічної освіти на Сумщині (подається внизу).

"Резонанс"

Реєстраційне свідоцтво СМ №020

Газета Сумського державного університету

Газету віддруковано в "Різоцентрі" Сумського держуніверситету: м.Суми, вул.Римського-Корсакова, 2. Замовлення № 127

Редактор В.Садівничий
Телефон: 392-386, Адреса: м.Суми, вул.Римського-Корсакова, 2